

ქრისტე აღდგა! ჭეშმარიტად აღდგა!

სააღდგომო სარეჟისო

გვ. 3

**პატიმრობა
 -
 მეუღლეზე
 ძალადობის
 გამო**

გვ. 5

**ყველა სოფლის
 გაზიფიცირება დაფინანსდა**

გვ. 2

**ტრაგედიიდან -
 დამოუკიდებლობამდე**

გვ. 4

**ვაშლოვანი - ჩვენი
 სავიზიტო ბარათი**

გვ. 8

გვ. 5

**თავაში,
 რომელიც
 სიკვდილით
 სრულდება**

**„რა ენა წახდეს,
 ერის დაეცეს...“**

გვ. 4

ყველა სოფლის გაზიფიცირება დაფინანსდა

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტში ბუნებრივი აირის გარეშე დარჩენილ სოფლებში ცისფერი ალის შეყვანის პერსპექტივა კიდევ უფრო რეალური გახდა. ამის შესახებ პრემიერმინისტრმა გიორგი კვირიკაშვილმა 5 აპრილს, მთავრობის სხდომაზე განაცხადა. პრემიერი ხაზს უსვამს, რომ პრობლემას 40 მილიონამდე ლარი მოხმარდება.

ბოლო წლებში დედოფლისწყაროს ხე-ღობისუფლებმა აქტიურად საუბრობდა იმაზე, რომ გაზის ისეთ სოფლებში შეიყვანდნენ, სადაც აქამდე არასოდეს ყოფილა. ახალი ხელისუფლების ერთერთი მთავარი დაპირება სწორედ ასეთი სოფლების გაზიფიცირება იყო. დედოფლისწყაროსთვის ეს საკითხი სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანია იმიტომ, რომ მუნიციპალიტეტს საკუთარი ტყის რესურსი არ აქვს და მოსახლეობისთვის შემთხვევით მომარაგების საკითხი დამატებით პრობლემებთანაა დაკავშირებული და მისი თვითღირებულებაც შორი მანძილის გამო იზრდება. ბოლო ხანს დედოფლისწყაროს მერიაში ამბობდნენ, რომ ქედების ზონის სოფლების გაზიფიცირების პროექტი უკვე შესყიდულია და ყველა დეტალი გათვლილია. მის განსახორციელებლად კი მხოლოდ ფინანსური რესურსის გამოძებნა იყო საჭირო. სამუშაოების დაწყების თარიღიც დაფინანსების წყაროზე იყო დამოკიდებული. საქართველოში ბუნებრივი აირი დამატებით 17 517 ოჯახს მიენიჭება, - გა-

ზიფიცირებისთვის საჭირო საპროექტო და სამშენებლო სამუშაოებს საქართველოს მთავრობა კიდევ 19 მუნიციპალიტეტის 80 სოფელსა და 1 ქალაქში განახორციელებს. მასშტაბური სამუშაოები, რომელიც სახელმწიფო ბიუჯეტიდან 39,5 მლნ ლარით დაფინანსდება, განხორციელდება დედოფლისწყაროს, ქობულეთის, ლანჩხუთის, ჩოხატაურის, თერჯოლის, წყალტუბოს, ლაგოდეხის, დუშეთის, მცხეთის, სენაკის, ბოლნისის, გორის, კასპის, ქარელის, ხაშურის, გარდაბნის, ზუგდიდის და ხობის მუნიციპალიტეტების არაერთ სოფელში, ასევე - ქალაქ მარტვილში, გაზიფიცირების გარეშე დარჩენილ უბნებში. როგორც საქართველოს პრემიერმინისტრმა გიორგი კვირიკაშვილმა მთავრობის სხდომაზე განაცხადა, 2013-2017 წლებში 80 ათას ახალ ოჯახს მიენიჭა ბუნებრივი აირი მთავრობის მიერ განხორციელებული გაზიფიცირების სამუშაოების შედეგად; ახალი სამუშაოები კი დამატებით 17 517 ოჯახის გაზიფიცირებას ითვალისწინებს, რაც, მოსახლეობის საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესების კუთხით, ძალიან მნიშვნელოვანია. **დედოფლისწყაროს მერი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი** ამბობს, რომ პრემიერი მხოლოდ ქედების ზონის გაზიფიცირების პროექტს არ გულსხმობდა და ეს დედოფლისწყაროს ყველა სოფელს ეხება, სადაც გაზი ჯერ კიდევ არ არის. დამატებით

დეტალებს მერია მას შემდეგ შეიტყობს, რაც პრემიერის აპარატი მერიას შესაბამის დოკუმენტაციას მიანვდის. **სიღნაღი-დედოფლისწყაროს მაჟორიტარი დეპუტატი ირაკლი შიოლაშვილი** გაზეთ „შირაქთან“ საუბრისას ამბობს, რომ ამ სოფლების გაზიფიცირების საკითხი მისი ერთერთი მთავარი საარჩევნო დაპირება იყო, ამიტომ მოხარულია, რომ საკითხი გადაწყდა. შიოლაშვილის მტკიცებით, პროექტი მოიცავს სოფლებს: ზემო ქედს, არხილოსკალოს, ქვემო ქედს, სამთაწყაროს, ფიროსმანს, საბათლოს, თავწყაროს, ჭოეთს. მიღს შეიყვანენ ასევე ახმეტის მუნიციპალიტეტის სოფელ კასრისწყალშიც, რომელიც დედოფლისწყაროში, ელდრის საძოვრებზეა გაშენებული. **ირაკლი შიოლაშვილი:** „ჩემი ერთერთი მთავარი დაპირება იყო გაზიფიცირების პრობლემის მოგვარება და მიხარია, რომ ისეთ სოფლებში მივიყვანე გაზი, სადაც აქამდე არასოდეს ყოფილა. ბევრი ვიბრძოლე საიმისოდ, რომ დროულად გადაჭრილიყო ეს პრობლემა. გამოყოფილი 40 მილიონიდან 11 მლნ ლარი დედოფლისწყაროში განსახორციელებელ სამუშაოებს მოხმარდება. ჯერ კიდევ გუბერნატორად მუშაობის პერიოდში მოვაგზავნე ერთობლივი პროექტი, რომელიც ყველა სოფლის დაპროექტებას ისახავდა მიზნად. ასე რომ პროექტი უკვე არსებობს და მაგისტრალის სამშენებლო სამუშაოები წელსვე უნდა დაიწყოს. ხელისუფლება მოახდენს ცენტრალური მაგისტრალის მშენებლობას და მილის ყველა სოფელში მიყვანას. გასულ წლებში ასეთი სამუშაოები გაზის ტრანსპორტირების კომპანია ანარმომ, ამჯერად ვინ გაიყვანს მაგისტრალურ მილს, ჯერჯერობით ჩემთვის ცნობილი არ არის. მაგრამ ერთი შემთხვევა ცალსახად ვიქცევა, რომ მილს სახელმწიფო ყველგან მიიყვანს, შემდეგ კომპანია „სოკარს“ გადასცემს და უკვე „სოკარი“ უზრუნველყოფს მის დაქსელვას და აბონენტებამდე მიყვანას. ასეთი პრაქტიკა არსებობდა გასულ წლებში და სავარაუდოდ, ახლაც ამ სქემით მოხდება პროექტის განხორციელება. კონკრეტულად როდის დასრულდება ეს პროექტი, ან სავარაუდოდ, როდის მივა ბუნებრივი აირი ამ სოფლების ოჯახებამდე, ჯერ ამის თქმა ნაადრევია. სულ მალე გვეცოდინება დეტალები, მივიღებთ შესაბამის დოკუმენტაციას და სიამოვნებით ვისაუბრებთ ვრცლად. მედიასამუშაოების დახმარებით ვეცდებით ოპერატიულად ვაცნობოთ დაინტერესებულ მოსახლეობას ამ სამუშაოების ირგვლივ დამატებითი დეტალები“

ლადა გადაჭრილიყო ეს პრობლემა. გამოყოფილი 40 მილიონიდან 11 მლნ ლარი დედოფლისწყაროში განსახორციელებელ სამუშაოებს მოხმარდება. ჯერ კიდევ გუბერნატორად მუშაობის პერიოდში მოვაგზავნე ერთობლივი პროექტი, რომელიც ყველა სოფლის დაპროექტებას ისახავდა მიზნად. ასე რომ პროექტი უკვე არსებობს და მაგისტრალის სამშენებლო სამუშაოები წელსვე უნდა დაიწყოს. ხელისუფლება მოახდენს ცენტრალური მაგისტრალის მშენებლობას და მილის ყველა სოფელში მიყვანას. გასულ წლებში ასეთი სამუშაოები გაზის ტრანსპორტირების კომპანია ანარმომ, ამჯერად ვინ გაიყვანს მაგისტრალურ მილს, ჯერჯერობით ჩემთვის ცნობილი არ არის. მაგრამ ერთი შემთხვევა ცალსახად ვიქცევა, რომ მილს სახელმწიფო ყველგან მიიყვანს, შემდეგ კომპანია „სოკარს“ გადასცემს და უკვე „სოკარი“ უზრუნველყოფს მის დაქსელვას და აბონენტებამდე მიყვანას. ასეთი პრაქტიკა არსებობდა გასულ წლებში და სავარაუდოდ, ახლაც ამ სქემით მოხდება პროექტის განხორციელება. კონკრეტულად როდის დასრულდება ეს პროექტი, ან სავარაუდოდ, როდის მივა ბუნებრივი აირი ამ სოფლების ოჯახებამდე, ჯერ ამის თქმა ნაადრევია. სულ მალე გვეცოდინება დეტალები, მივიღებთ შესაბამის დოკუმენტაციას და სიამოვნებით ვისაუბრებთ ვრცლად. მედიასამუშაოების დახმარებით ვეცდებით ოპერატიულად ვაცნობოთ დაინტერესებულ მოსახლეობას ამ სამუშაოების ირგვლივ დამატებითი დეტალები“

ილია მარტყოფლიშვილი

კვირიკაშვილი: — კახეთი მალე გახდება ოთხივე ტურისტული სეზონის მასპინძელი მხარე

„კახეთში წელს გაიხსნება მსოფლიოში ცნობილი ბრენდების სასტუმროები: „რედისონი ნინანდალი“ და „სოლიდეი ინი თელავი“. 2019 წელს კახეთს შეემატება სასტუმროები „გოლდენ ტიულიფი“ და „ვილა გოდოლი“, — ამის შესახებ პრემიერ-მინისტრმა გიორგი კვირიკაშვილმა თელავში, პარტია „ქართული ოცნების“ საქალაქო კონფერენციაზე განაცხადა. მისი თქმით, რეგიონისთვის ტურიზმის განვითარება მთავარი პრიორიტეტია. „კახეთის ნამდვილად აქვს ამის უზარმაზარი პოტენციალი. ახალი სასტუმროების გახსნის შედეგად კახეთის სასტუმრო ობიექტებს 640 სანოლ-ადგილი დაემატება, რაც გაზრდილი ტურისტული ნაკადისთვის ძალიან მნიშვნელოვანია. რეგიონში ასევე დაგეგმილია ათეუ-

ლობით პატარა კერძო შატოს და მარანის, მცირე ჰოსტელების და სასტუმროების მშენებლობა, რაც მართლაც ძალიან მნიშვნელოვანია ჩვენი ხალხისთვის და ტურიზმის სფეროს განვითარებისთვის. მე უკვე ვთქვი და მინდა ახლაც გითხრათ, რომ ჩვენ განვიხილავთ კახეთში აეროპორტის მშენებლობას და ასევე, ვფიქრობთ თბილისი-საგარეჯო-გურჯაანი-თელავის სარკინიგზო გზის აღდგენის პერსპექტივაზე. იცით, რომ თუშეთში შენდება ახალი გზა, რომელიც თბილისიდან სამჯერ შეამცირებს კომპოზიციური მგზავრობის ხანგრძლივობას თუშეთის მიმართულებით, ააღორძინებს და ახალ სიციცხლეს შემატებს პანკისის ხეობას. ყოველივე ეს ძალიან მნიშვნელოვანია, თუ გავითვალისწინებთ

უპრეცედენტოდ მზარდ ტურისტულ ნაკადს რეგიონში. თუშეთის განვითარება, ზამთრის ტურისტული პროექტების დაგეგმვა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურული პროექტების დაწყება მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს გარემოს, ხელს შეუწყობს ეკონომიკურ აქტივობას ამ ულამაზეს კუთხეში. კახეთი მალე გახდება ოთხივე ტურისტული სეზონის მასპინძელი მხარე“, — განაცხადა პრემიერმა. მისივე ინფორმაციით, პროგრამის „ანარმომე საქართველოში“ სასტუმროების განვითარების თანადაფინანსების კომპონენტით მხარდაჭერილია 12 პროექტი, რომელთა ჯამური ინვესტიციის მოცულობა 43 მილიონი ლარია. გათვალისწინებულია 350-ზე მეტი დამატებითი ოთახისა და ასობით ახალი სამუშაო ადგილის შექმნა.

სააღდგომო საჩუქარი

დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერი ნიკოლოზ ჯანიაშვილი მოადგილესთან, მალხაზ მერაბიშვილთან და მერიის სამსახურების ხელმძღვანელებთან ერთად დედოფლისწყაროს სათნოების სახლს ეწვია და ბენეფიციარებს დამდეგი აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაული მიულოცა. საქველმოქმედო აქციის ფარგლებში, ნიკოლოზ ჯანიაშვილმა და მერიის თანამშრომლებმა „საფანის“ ორასოცდაათივე ბენეფიციარს სააღდგომო საჩუქრები გადასცეს.

ს ა ა ღ დ გ ო მ ო გ ა ნ წ ყ ო ბ ი ს თ ვ ი ს . . .

აღდგომა — უდიდესი ქრისტიანული დღესასწაული, რომელიც აღინიშნება ახალი სტილით 4 აპრილსა და 8 მაისს შორის, ქრისტეს მკვდრეთით აღდგომასთან დაკავშირებით. აღდგომას უძღვის მარცვა, საეკლესიო სამზადისი, აღსარება და ზიარება, ენების კვირა. ქრისტიანთათვის ესაა ზეიმთა ზეიმი, აღმნიშვნელი მესიის მოვლინებისა, რაზედაც მოსეს ხალხი ეგვიპტის მონობიდან თავის დაღწევის შემდეგ ოცნებობდა, რასაც ბიბლიური წინასწარმეტყველნი ქადაგებდნენ და რაც ჯვარცმული ქრისტეს სახით განხორციელდა. ქრისტეს მკვდრეთით აღდგომამ მომავლის იმედი და ცხოვრების მიზანი გააჩინა; მორწმუნეებს აღარ ეშინიათ სიკვდილის, რადგან ის არარაობად იქცა, დამარცხდა თავად ქრისტეს მიერ. აღარ ეშინ-

ნით ეშმაკის, რადგან ადამიანზე მისი მეუფება დამთავრდა და განქარვდა. აღარც ცოდვის ტყვეობის უნდა გვეშინოდეს, ვინაიდან უცოდველმა ღმერთმა განწმინდა ადამიანური ბუნება. ამ ყოველივეს დასტურია წმინდანთა ცხოვრება, მათ არაფრად მიიჩნიეს სიკვდილი და ყოველგვარი მინიერი დიდების ნილ სასიკვდილო ტანჯვა-ნამება იტვირთეს. ვერც ეშმაკის მრავალგვარმა მცდელობამ გატეხა მათი სულისკვეთება და ვერც ცოდვის სიამტკბილობამ მოხიბლა ისინი. ამიტომ, წმინდანთა სულიერმა სრულყოფილებამ გარდაცვალების შემდგომ, მათი სხეულის უხრწნელებაც კი განაპირობა. ამჯერადაც არ ვუვალატეთ ტრადიციას და ჩვენი მოსახლეობის წინასაღდგომო გუნება-განწყობის

გაცნობას შევეცადეთ ჩვენი მკითხველთათვის, რამდენად ითავისებურად დღესასწაულის შინაარს თუ მხოლოდ რიტუალური მათთვის ამ ბრწყინვალე დღესასწაულის სამზადისი. **ცარო მარტიაშვილი** - აღდგომა არის ის ერთადერთი დღესასწაული, რომელიც ყველაზე ძალიან მიყვარს და მიხარია! ძალიან ამაღლებული.. ძალიან განსხვავებული და ძალიან სხვანაირი ვარ! ველოდები და დარწმუნებული ვარ, რომ აღდგომის შემდეგ ყველაფერი სხვანაირად, რომ ყველაფერი უფრო კარგად იქნება! **მამა ზიროსანაშვილი** - ჩემთვის აღდგომა ყველაზე დიდი დღესასწაულია, რომელსაც ყოველთვის ახალი იმედებით და ემოციებით

(გაგრძელება გვ.3)

გილოცავთ!

ქრისტე აღდგა! გილოცავთ მაცხოვრის აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულს — უდიდესს ქრისტიანულ დღესასწაულთა შორის.

ეს დღე გამორჩეული და განსაკუთრებულია. მაცხოვარი ამქვეყნიურ სისუსტეს ამარცხებს სიყვარულითა და სინათლით. ეს ნათელი ცხადყოფს, რომ სიყვარულია ყველაზე აღმატებული ამქვეყნიური ძალა; რომ სიციცხლე ყოველთვის იმარჯვებს სიკვდილზე; რომ სიკეთე ყოველთვის იმარჯვებს ბოროტებაზე. ჩვენ ყველანი ხატად და მსგავსად ღვთისა ვართ შექმნილნი და თითოეული ჩვენგანის სულშია ის ღვთაებრივი ნაპერწკალი, რომელიც დღეს ლაღადებს, — ჭეშმარიტად აღდგა ქრისტე! არ არსებობს სხვა პრეცედენტი კაცობრიობის ისტორიაში გარდა იესო ქრისტესი, რომ ვინმე მომკვდარიყო ადამიანთა ცოდვებისთვის... ამიტომაც ის არის ერთადერთი მაცხოვარი გამარჯვებული სიკვდილზე და ცოდვაზე, სიკვდილისა სიკვდილითა დამორჩეული. ამ უდიდეს დღესასწაულს ჩვენ ვუკავშირებთ საყოველთაო განახლებისა და უკეთესი მომავლის რწმენას. დაე, განახლების ამ სულმა კეთილდღეობა, მშვიდობა და ბედნიერება მოიტანოს თქვენს ოჯახებსა და ჩვენს სამშობლოში.

გილოცავთ აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულს! ქრისტე აღდგა! ჭეშმარიტად აღდგა!

**პატივისცემით,
ირაკლი შიოლაშვილი,
საქართველოს პარლამენტის წევრი**

ქრისტე აღდგა! — ჭეშმარიტად აღდგა ქრისტე! გილოცავთ მაცხოვრის ბრწყინვალე აღდგომას. აღდგომა ქრისტიანულ დღესასწაულთა შორის ყველაზე დიდებული, ლამაზი და გამორჩეულია. ესაა უდიდესი მნიშვნელობის დღე, რადგან გოლგოთის გზაზე მიმავალმა მაცხოვარმა ჯვართან ერთად კაცობრიობის ცოდვებიც ზიდა და სამოთხის ჩაკეტილი კარი გააღო, ხოლო აღდგომით ბოროტება და სიკვდილი დაამარცხა. დღევანდელი დღესასწაული გვიმტკიცებს რწმენას, რომ სამყაროში დაუშვარებელია სიციცხლე, სიკეთე და ყველა ის ფასეულობა, რომელიც განკაცებულმა და ჯვარცმულმა მაცხოვარმა გვიქადაგა. ქრისტიანობამ ქართველ ერში კიდევ უფრო გაამყარა და გააღრმავა ის ღირებულებები, რომელიც ჩვენს ერს გენეტიკურად გააჩნდა და სრულ ჰარმონიაში მოიყვანა მასთან, რაც იმას ნიშნავს, რომ სიტყვები — ქართველი და ქრისტიანი, ფაქტობრივად, სინონიმები გახდა. ამიტომაც ჩვენთვის აღდგომა ნმიდათა ნმიდა და განსაკუთრებული სიხარულის მომნიჭებელი. ქრისტეს აღდგომა არის ახალი სიციცხლის დასაბამი, სიმბოლო განახლებისა და ნათელი მომავლისა, რომელიც კიდევ ერთხელ გვმატებს რწმენას, რომ ხვალინდელი დღე უკეთესი იქნება. კიდევ გილოცავთ აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულს! ქრისტე აღდგა!

**პატივისცემით,
ნიკოლოზ ჯანაშიანი,
დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის მერი**

ქრისტე აღდგა! — ჭეშმარიტად აღდგა ქრისტე! გილოცავთ აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულს.

აღდგომა ზეიმთა ზეიმი, რადგან ესაა სიციცხლის სიკვდილზე, სიკეთის ბოროტებაზე და ნათელის წყვილიად გამარჯვების დღესასწაული. ამიტომ ჩვენთვის, თითოეული ქრისტიანისთვის, ესაა უდიდესი სიხარულისა და იმედის დღე, მაგრამ ამავდროულად არის მოვალეობაც, რათა ჩვენი ცხოვრების არცერთ ეტაპზე ბოროტებასა და სიბნელეს გასაქანი არ მივცეთ.

აღდგომას ბევრი ღვთიური სასწაული უკავშირდება და მე ხშირად ვიმეორებ, რომ ჩემთვის განსაკუთრებულად მომწონს ზეციური ცეცხლი, რომელიც აღდგომის დღეს მაცხოვრის საფლავზე გადმოდის. ეს სასწაულები კი იმას ნიშნავს, რომ ჯვარცმული და მკვდრით აღმდგარი უფალი მუდამ ჩვენთანაა. სიყვარულითა და რწმენით სავსე გული კი დაუმარცხებელია ისევე, როგორც თვით რწმენა და სიყვარულია დაუმარცხებელი.

მეგობრებო, ჩემო თანამემამულეებო, უფლის წყალობა და შემწეობა არ მოგკლებოდეთ. ჯანმრთელობას, ბედნიერებასა და სიხარულს გისურვებთ.

**პატივისცემით,
ნუმბარ პაპიაშვილი
დედოფლისწყაროს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს თავმჯდომარე**

აღდგომა ქრისტესი

ქრისტე აღდგა! ჭეშმარიტად აღდგა! — ასე ესალმებიან ერთმანეთს ქრისტიანები აღდგომას. ჩვენი მაცხოვრის, იესო ქრისტეს ბრწყინვალე აღდგომა უდიდესია ქრისტიანულ დღესასწაულთა შორის. ეს არის ცოდვაზე გამარჯვების ზეიმი. აღდგომას წინ უსწრებს სააღდგომო მარხვა, რომელიც 48 დღე გრძელდება და სულიერად გვაძმადებს ამ უდიდეს დღესასწაულთან შესახვედრად.

აღდგომა მოძრავი დღესასწაულია. წელს მართლმადიდებლურ სამყაროში ნამებული იესოს მკვდრით აღდგომას ქრისტიანები 8 აპრილს ულოცავენ ერთმანეთს.

იესოს ჯვარცმის შემდეგ ორმა დღემ გაიარა. მესამე დღეს კი უნდა აღსრულებულიყო ქრისტეს წინასწარმეტყველება: "მესამე დღეს მკვდრით აღდგები". კვირა დღეს, გამთენიისას საფლავის დარაჯებმა მიწისძვრა იგრძნო. მერე ანგელოზი დაინახეს, რომელმაც საფლავიდან ლოდი გადააგორა. ბოლოს იხილეს მაცხოვრის საფლავიდან აღდგომა. შიშით თავზარი დეცათ და როდესაც გონს მოეგნენ, გაიქცნენ.

ჯერ გათენებული არ იყო, როცა მარიამ მაგდალინელი, სალომე და სხვები საფლავთან მიდიოდნენ, რათა იესოს სხეულისთვის ნელსაცხებელი ეცხოთ, რაც დამარხვის დროს ვერ მოასწრეს.

ქრისტეზე მგლოვიარე მარიამმა როცა დაინახა გადაგორებული ლოდი და ცარიელი საფლავი, იფიქრა, რომ ქრისტეს სხეული მტრებმა წაიღეს. დაიჩოქა და მწარედ ატირდა.

მამინ ორი ანგელოზი იხილა. მათ მაგდალინელს ტირილის მიზეზი ჰკითხეს. მარიამმა უთხრა, რომ უფალზე ტიროდა. ეს რომ თქვა, უკან მკვდრით აღმდგარი უფალი იესო ქრისტე დაინახა. მარიამი ვერაფერს მიხვდა, ეგონა, მებაღეაო. მამინ იესომ უწინდელი ხმით დაუძახა: "მარიამ!" მარიამმა მამინევე იცნო ხმაზე იესო. გაექანა, უნდოდა მუხლებზე მოჰხვეოდო, მაგრამ იესომ მას შეხების უფლება არ მისცა. გაგზავნა თავის ძმებთან და დააბარა, რომ ეთქვა: "აღვალ მამისა ჩემისა და მამისა თქვენისა, ღვთისა ჩემისა და ღვთისა თქვენისა თანა". მარიამმა სასწრაფოდ ახარა იესოს აღდგომა იოანე და პეტრე მოციქულებს. მათ მიიბრინეს მაცხოვრის საფლავთან და ნახეს, რომ ის ტილო, რომელშიც მაცხოვრის სხეული იყო გახვეული, ცალკე იდო, ხოლო სუდარა — ცალკე. იოანემ დაიჯერა, პეტრეს კი უკვირდა ეს ამბავი.

იესო ქრისტე ორმოცი დღის განმავლობაში არაერთხელ გამოცხდა მონაფეებს. იგი მოციქულებს ღვთის სასუფეველზე ესაუბრებოდა. აჩვენა ჯვარცმიდან დარჩენილი ნელები, რომლებიც სხეულზე

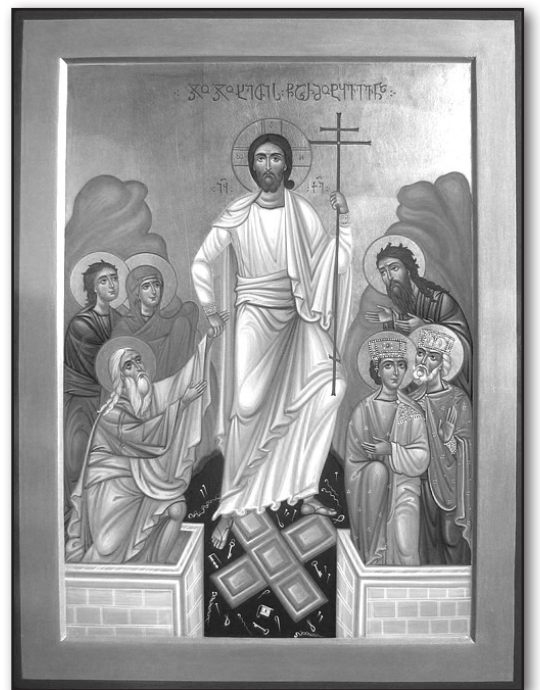
ჰქონდა და რამდენიმე სასწაული. ამის შემდეგ კი ქრისტეს აღდგომა მათაც იწამეს, რომელთაც ეს მანამდე არ სჯეროდათ. იესომ წმიდა სისხლით გამოგვისიდა ცოდვისა და სიკვდილის მონობისგან.

აღდგომის დღესასწაულს მრავალი ტრადიცია უკავშირდება. მათ შორის არის კვერცხების წითლად შეღების ჩვეულება. ეს ტრადიცია წითელ პარასკევს, ანუ ქრისტეს ჯვარცმის დღეს უკავშირდება. როდესაც მარიამ მაგდალინელი იმპერატორს წარუდგინეს, მან ქვეყნის მმართველს სიმბოლურად კვერცხი გადასცა და ქრისტეს აღდგომა ახარა. იმპერატორს ამის გაგონებაზე გაეცინა და თქვა, რომ ამის დაჯერება ისეთივე რთული იქნებოდა, როგორც ის, რომ ეს კვერცხი განითლდებოდა. მას ჯერ სიტყვა არ დაესრულებინა და კვერცხი ჯერ გაგვრდისფრდა, ბოლოს კი განითლდა. მარიამმა იმპერატორს სიცი აუწყა, რომ კვერცხი სიციცხლის სიმბოლოა, წითელი კვერცხი — მაცხოვრის აღდგომისა. ეს გახდა დასაბამი იმისა, რომ ქრისტიანებს უფლის აღდგომა ერთმანეთისთვის წითელი კვერცხებით მიელოცათ.

ლარნაკებში დათესილი ხორბალი და მწვანე ჯეჯილზე გაგორებული წითელი კვერცხები სიკვდილის ძლევის სიმბოლოა. სააღდგომო სუფრა მრავალფეროვანი უნდა იყოს. ამ დღისთვის გამოძვარი პასკა მაცხოვარს გვახსენებს, რომელიც ამბობს: „მე ვარ პური ზეცით გარდამოსული“.

ვალფეროვანი უნდა იყოს. ამ დღისთვის გამოძვარი პასკა მაცხოვარს გვახსენებს, რომელიც ამბობს: „მე ვარ პური ზეცით გარდამოსული“.

ქრისტე აღდგა!!!

სააღდგომო განწყობისთვის...

(მეორე გვერდიდან)
ვეგებები. ტრადიციულად, ალბათ ისევე როგორც ყველა, ვაცხობთ პასკებს, ვღებავთ კვერცხებს, ვესწრებით ლიტანიობას, თუმცა, მთავარი ამ დღესასწაულზე იმ სიხარულის განცდაა, რომელსაც ქრისტიანები ქრისტეს აღდგომის გამო განიცდიან. ყველას გილოცავთ ამ ბრწყინვალე დღესასწაულს. გისურვებთ ჯანმრთელობას, ბედნიერებას, წინსვლას და სულიერ სიმშვიდეს.

თამუნა ლომსაძე - აღდგომა დიდი დღესასწაულია და ყოველთვის ვცდილობ, კარგი განწყობით შევხედო მთელი ოჯახი, ტრადიციულად სახლში ვაცხობთ პასკებს, ვღებავთ კვერცხებს, მოვყვას ჯეჯილი და რაც ყველზე მთავარია, სიხარულით და ამალღებულ გრძნობით ველოდებით დღესასწაულს...

დალი პლადაშვილი - განსაკუთრებით მიყვარს შობა და აღდგომა. ამ დღეებში ქალაქიდან ჩამოსული სტუმრებით ივსება აქურობა, სასიამოვნოა საფლავზე გასვლის რიტუალიც, ყველა თავისი წინაპრების საფლავებს რომ ასუფთავებს. სახლში ვაცხობთ პასკებს ყოველთვის, მისი სურნელი თუ არ დატრიალდა, ისე რა გემო აქვს?

ოჯახშიც რაღაცნაირი სითბო და ტრადიციებისადმი პატივისცემა ისადაგურებს ამ პერიოდში...

დალი მაქლარაშვილი - ქრისტეს აღდგომა ერთი დღის დღესასწაული არ არის, ის ყოველთვის უნდა გვახსოვდეს. მისი აღდგომით სიმბოლურად გამოვხატავთ სიკვდილზე, ანუ ცოდვაზე გამარჯვებას, რომელიც მოგვეცა ჩვენი უფლის იესო ქრისტეს წყალობით! ამიტომაც, რომ აღდგომის დღეს ყოველთვის სიხარულით ვხვდებით, რადგან მივცემართობთ იესოს გზას და ვრჩებით მის ჭეშმარიტებაში.

ირინა მირაბიშვილი - ჩემთვის აღდგომა ყველაზე საყვარელი დღესასწაულია, დიდი სიყვარულით და ხალისით ვფუსფუსებ, გაორმაგებული ენერჯია მაქვს.

თამაზ მორთიანი - წელს აღდგომას, სხვა წლებსაგან განსხვავებით, სულმოუთქმლად ველოდები, სხვანაირად მიხარია და ვემზადები. ადრე დიდად ვერ ვხვდებოდი აღდგომის დღესასწაულის მნიშვნელობას, რაც ასაკი მომემატა, უფრო გამიძლიერდა რწმენაც და ალბათ, ამიტომ. მინდა, ლამაზი და გამორჩეული თემატკიდან გამომდინარე,

შევიძინო სააღდგომოდ ყველაფერი, უფალი რომ აღდგება და გადმოხედვს დედამიწას, შემოინებას ყველა ოჯახში, ლამაზად განწყობილი სუფრა დახვდეს, ბევრ წითლად შეღებულ კვერცხთან ერთად.

მაგალი პაპაშვილი - ბრწყინვალე განწყობით ვხვდები, პირველი, რაც მიხარია ის არის, რომ ჩემი პატარები ელოდებიან წითელ კვერცხს, პასკას... პირადად ჩემთვის ხომ მართლაც და დიდი ბრწყინვალე დღესასწაულია...

მაია პაპიაშვილი - დიდებული, გადასარევი, ამაღლებული განწყობა მაქვს ყველა სხვა დღესასწაულთან შედარებით. მივდივარ სახარების კითხვაზე, ამაღამ მოვხელ ცომს, დღეაზე გამოვაცხობ პასკებს და მერე სულ ველი სტუმრებს. მრავალს დაესწარით ყველა თქვენს საყვარელ ადამიანებთან ერთად.

მარიკა დუღაშვილი - ყველაზე მეტად მიყვარს და მიხარია ეს დღესასწაული. გილოცავთ ყველას ამ ბრწყინვალე დღეს.

რუსუდან ნადირაშვილი - უმთავრესი დღესასწაული 12 საუფლო დღესასწაულს შორის არის აღდგომის

დღესასწაული. საქართველოში აღდგომა ყოველთვის გაზაფხულს ემთხვევა, ბუნების ზეიმს, აღდგომაც ხომ ზეიმი ყველა ქრისტიანის გულში.

დიდი სიხარულით ვხვდები აღდგომის დღესასწაულს ტაძარში, ვესწრები ღამისთევას...

რაც შეეხება ჩვენი ოჯახის ტრადიციას, ვაცხობთ პასკას, აუცილებლად გვაქვს ჯეჯილი და წითელი კვერცხი. შობისა და აღდგომის დღესასწაულზე ვაცხობთ „სამობაო“ ღვეჯელს, ყველისა და მოხარბული კვერცხის გულსართით.

მინდა ყველას მოგილოცოთ აღდგომის დღესასწაული, ქრისტესმიერი სიყვარული არასდროს განუღებელიყოს თქვენს გულებში! დასასრულს, ვუერთდები ჩვენს რესპოდენტებს და ვულოცავთ ჩვენს მკითხველს და სრულიად საქართველოს აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულს, მშვიდობა, სიკეთე, ამალღებული განწყობა და კეთილდღეობა არ მოჰკლებოდეს ჩვენს ქვეყანას და ყველაზე მთავარი — უფლის წყალობა და შენენა.

**მომხადა
ელზა ხარაშვილი**

ტრაგედია - დამოუკიდებლობა

მაშინ მეც 16 წლის ვიყავი. იმ წელს სკოლას ვამთავრებდით და ახალი ცხოვრების დაწყებას ვეგეგმავდით. მასხოვს, ჩვენც ისეთივე ალტაცებით ვსაუბრობდით ჩვენი ქვეყნის ოქროს ხანაზე და ვოცნებობდით საქართველოს დამოუკიდებლობაზე, როგორც ის ადამიანები, მიტინგზე რომ იდგნენ... დღესაც მასხოვს ეროვნული გამოღვიძების პერიოდში და ის მუხტიც, რომელიც ქართველ ხალხში და განსაკუთრებით კი ახალგაზრდებში, ძალუმად იგრძნობოდა. საპროტესტო დღეების ქრონიკის საათებსა და ნაშებს ვზომავდით და ჩვენეულ ქრონომეტრაჟში ვატარებდით... დღემდე მასხოვს 9 აპრილის გამოჩრეულად ამაღლებული განწყობა, ახალგაზრდების მიერ ხალხური ცეკვითა და სიმღერით გამოხატული და დღის ბოლოს-ორღესული ნიჩბებით ჩახშული, მაგრამ არა ჩაკლული თავისუფლების სურვილი...

1989 წლის 9 აპრილს, გამთენიისას, მაშინ, როცა მშვიდობიანი აქციის, მათ შორის მომიშლილების დასჯის გადაწყვეტილება მიღებული იყო, აქციის მონაწილეებმა და მით უფრო ორგანიზატორებმა, ყურად არ იღეს საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის თხოვნა და მოწოდება - გადაენაცვლათ ქაშუეთის ტაძარში და ამით თავიდან აეცილებინათ საშინელი საფრთხე. ისმოდა შეძახილები: "არა! ფიცი გვაქვს ნათქვამი!" ღმერთს შევფიცეთ!" და ეს - "არა!" - საბედისწერო გახდა 21 ადამიანისთვის. საბჭოთა ნაწილების სადამსჯელო ოპერაცია იყო სამაგალითოდ სასტიკი. იყვნენ დაჭრილები და იყო 2000-ამდე მონაწილე. საქართველოში გლოვა გამოცხადდა. "დღეს არის ჩვენი გლოვა და ჩვენი სულის ზეიმი..." - ანუგეშებდა სიონის ტაძარში შეკრებულ მრევლს საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქი.

მაშინდელი ესტრადის ვარსკვლავების მიერ შესრულებული სიმღერა სახელწოდებით "ტიტები" ქართველების ერთიანობის სიმბოლოდ იქცა. 29 წლის წინ, 1989 წლის 9 აპრილს ტრაგედია, საქართველო ერთ მუშტად ისე შეიკრა, ძნელად თუ წარმოიდგენდა ვინმე, რომ სულ რაღაც ორიოდ წელში რუსთაველის პროსპექტზე ქართველების სისხლს ქართველებსვე ხელით დაიღვრებოდა. 1989 წლის 9 აპრილს თბილისში საბჭოთა სადამსჯელო მანქანამ სრულიად უდანაშაულო ადამიანები შეიწირა. მოკლულებს შორის იყვნენ ჯერ კიდევ სკოლის მოსწავლეები, ზუსტად ჩემი თაობის გოგონებიც.

ყველაფერი ასე დაიწყო: აფხაზეთში "ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება" მიტინგებს ატარებდა. ერთ-ერთი აქციის შემდეგ სოხუმისაკენ მიმავალ ავტობუსს, რომელიც მომიტინგეები იხსნენ, თავს დაესხნენ

(მიტინგი ანტიაფხაური კი არა, ანტიიმპერიალისტური იყო). 1989 წლის 2 აპრილს ამის გამო სოხუმში გრანდიოზული აქცია გაიმართა, რომელიც ბევრი აფხაზი მონაწილეობდა. "ილია ჭავჭავაძის საზოგადოება" ქართველებსა და აფხაზებს შორის შეტაკების პროვოცირების თავიდან ასაცილებლად წინააღმდეგობის ცენტრის თბილისში გადატანა გადაწყვიტა.

4 აპრილიდან თბილისში საყოველთაო გაფიცვა დღის 3 საათზე დაიწყო, როცა სამედიცინო ინსტიტუტის ტერიტორიაზე სტუდენტების მიტინგი გაიმართა. მონაწილეები აფხაზეთის ავტონომიის გაუქმებას მოითხოვდნენ. ამავე საღამოს, 7 საათზე თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის საექტო დარბაზში კიდევ ერთი მიტინგი მოეწყო. გადაწყდა, აფხაზეთის საკითხთან დაკავშირებით საქართველოს სსრ მთავრობისადმი ეროვნული დაუმორჩილებლობა გამოცხადებინათ, საქართველოში დროებითი მთავრობა შექმნილიყო და ავტონომიური ფორმირებები გაუქმებულიყო. ამის შემდეგ მომიტინგეთა უმრავლესობა მთავრობის სახლისაკენ გაემართა. შედგა ახალი მიტინ-

გი, რომელიც მეორე დღის 5 საათისათვის დამთავრდა, როცა ახალგაზრდების ერთმა ნაწილმა მიმძიმობა გამოაცხადა.

5 აპრილს აფხაზეთის პრობლემატიკამ მომიტინგეთათვის მეორე ადგილზე გადაინაცვლა. ორატორთა გამოსვლებში აქცენტი სსრ კავშირის შემადგენლობიდან საქართველოს გამოსვლის მოთხოვნაზე გაკეთდა. ეროვნული მოძრაობის რადიკალურმა ნაწილმა გამოაცხადა, რომ აფხაზეთის პრობლემა საქართველოს დამოუკიდებლობის მოპოვებისთანავე მოგვარდებოდა. მომიტინგეებს თანდათან სხვადასხვა საწარმოებისა და სასწავლებლების წარმომადგენლები უერთდებოდნენ. უმაღლეს

სასწავლებლებში სტუდენტთა ჯგუფები ჩამოყალიბდა, რომლებიც შენობებში მასწავლებლებსა და სტუდენტებს არ უშვებდნენ და გაფიცვისკენ მოუწოდებდნენ. გამოცხადდა, რომ თუ არ დაკმაყოფილდებოდა მოთხოვნა, საქართველო სსრ კავშირის შემადგენლობიდან გამოსულიყო, საყოველთაო-ეროვნული გაფიცვა და მასობრივი მიმშობობა დაიწყებოდა.

7 აპრილისათვის მთავრობის სახლის წინ უკვე საშუალოდ 10-20 ათასი კაცი იმყოფებოდა. ერთ-ერთმა ლიდერმა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციას, ამერიკის შეერთებული შტატებისა და საფრანგეთის პრეზიდენტებს მიმართა, რომ რუსეთის მიერ საქართველოს წინააღმდეგ აგრესიის გამოყენება ეცნოთ.

მომიტინგეთა მოთხოვნები ხელისუფლებისათვის იმდენად მიუღებელი იყო, რომ მთავრობასა და ეროვნულ მოძრაობას შორის მდგომარეობა უკიდურესად დაიძაბა. 8 აპრილს, კრემლის ზეგავლენით, საქართველოს რესპუბლიკური აქტივის სხდომაზე მომიტინგეთა დარბევის გადაწყვეტილებას მხარი დაუჭირეს. გამოქვეყნდა სსრკ-ის უმაღლესი საბჭოს ბრძანებულება, რომლის თანახმადაც მიტინგებისა და დემონსტრაციების აღკვეთის პრობლემა მკაცრდებოდა. ეს ბრძანებულება უშუალოდ თბილისის მოვლენების შეჩერების მიზნით მიიღეს. ყოველივე ამით კი მიტინგის დარბევის იურიდიული საფუძველი შეიქმნა.

8 აპრილსვე დღის მეორე ნახევარში გავრცელდა ხმა, თითქოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სპეციალურ ქვედანაყოფებს მიტინგის დაშლის შესახებ მითითება შექონდათ მიცემული. ორგანიზებული წინააღმდეგობის განხორციელების მიზნით ლიდერების ხელმძღვანელობით მიტინგის ადგილის ირგვლივ მდებარე ქუჩების ავტობუსებითა და სატვირთო მანქანებით ჩაკეტვა დაიწყო. ლიდერები შეკრებულ მოუწოდებდნენ, არ ნასულიყვნენ იმ შემთხვევაშიც კი, თუ სასხედრო ნაწილები გამოჩნდებოდნენ. მათ ყურად არ იღეს სრულიად საქართველოს კათალიკოს-პატრიარქის — ილია მეორის მოწოდება სასწრაფოდ დაშლის შესახებ... აქციის ორგანიზატორებმა არ დაუჯერეს...

9 აპრილის დღისათვის ამიერკავკასიის

სამხედრო ოლქის ჯარის ნაწილები ბრძანების შესასრულებლად მზად იყვნენ. მომიტინგეთა დაშლა საქართველოს მილიციასაც კი არ ანდეს. მოსკოვიდან თვითმფრინავებით საბჭოთა კავშირის შინაგანი ჯარების სპეცდანიშნულების 420 ჯარისკაცი გენერალ ეფიმიოვის მეთაურობით გამოაგზავნეს. მიტინგის დარბევის ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის ჯარების სარდალი იგორ როდონოვი ხელმძღვანელობდა. დამსჯელმა ნაწილებმა მომიტინგეებს ალყა ყველა მხრიდან შემოარტყეს. ისინი შეიარაღებული იყვნენ ხელკეტებით, ორღესული ნიჩბებითა და მომწამვლელი გაზით.

მთავრობის სახლის წინ ასეული ჯარისკაცი იეროშით შეიჭრა და მომიტინგეებსა და მომიშლილებს შეუბრალებლად დაუწყო ჩხება. მიტინგი სულ რამდენიმე წუთში დაიშალა. მოედანზე მხოლოდ საშინლად დასახიჩრებული და ბარბაროსულად მოკლული ადამიანების გვაშები დარჩა. 2000-ზე მეტი კაცი გაზით მოინამლა, მრავალი კი — დაიჭრა. როგორც შემდგომ აღმოჩნდა, ქიმიური იარაღიც იყო გამოყენებული. ექიმები დაზარალებულებს ვერ ეხმარებოდნენ, რადგან არ იცოდნენ ამ ქიმიური იარაღის შემადგენლობა. სამხედროებმა კი, რა თქმა უნდა, ეს საიდუმლო არ გაამხილეს.

9 აპრილს ტრაგედია ამაოდ არ ჩაუვლია. ზუსტად ორი წლის შემდეგ საქართველოს დამოუკიდებლობა გამოცხადდა.

1991 წლის 9 აპრილს გამოცხადდა და აღდგა საქართველოს დამოუკიდებლობა 1991 წლის 31 მარტის რეფერენდუმის საფუძველზე, სადაც დასმული იყო კითხვა: - თანახმა ხართ თუ არა, აღდგეს საქართველოს სახელმწიფოებრიობა 1918 წლის 26 მაისის დამოუკიდებლობის აქტის საფუძველზე? საქართველოს მოსახლეობის 98%-მა დადებითად გასცა პასუხი ამ კითხვას, მათ შორის აფხაზეთშიც და სამაჩაბლოშიც, 1989 წლის 9 აპრილს საქართველოს თავისუფლებისთვის დაღუპულთა სულების უკვდავსაყოფად ორი წლისთავზე, 1991 წლის 9 აპრილს, საქართველოს პირველმა არჩეულმა მთავრობამ ეს დღე დამოუკიდებლობის დღედ გამოაცხადა. მალე საქართველოს დამოუკიდებლობა მრავალმა ქვეყანამ აღიარა და იქცა 9 აპრილი ზეიმის დღედ, დღედ გამარჯვებისა, თავისუფლებისა. მას შემდეგ ამ დღეს ორმაგი განწყობით ვხვდებით - სევდიანი, მაგრამ ამაღლებული განწყობით, რადგან ამ ერთმა თარიღმა მოგვიტანა ტრაგედია, რომელიც დამოუკიდებლობის წინაპირობა გახდა...

ინგა შილაშვილი

„რა ენა წახდეს, ერიც დაეცეს...“

1978 წლის 14 აპრილს თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტიდან რუსთაველის გამზირისკენ 15 000-მდე ადამიანი დაიძრა. სტუდენტებსა და ინტელიგენციის წარმომადგენლებს სხვა მოქალაქეებაც შეუერთდნენ და რუსთაველის გამზირზე თითქმის 100 000 ადამიანი შეიკრიბა და პირველად საბჭოთა კავშირის ისტორიაში, კომუნისტურმა რეჟიმმა უკან დაიხია.

1978 წელს საბჭოთა კავშირის ხელისუფლებამ გადაწყვიტა მოკავშირე რესპუბლიკებში ადგილობრივი ენისთვის სახელმწიფო ენის სტატუსის ჩამორთმევა; სსრკ-ის სახელმწიფო ენად რჩებოდა მხოლოდ რუსული ენა.

ახალი საბჭოთა კონსტიტუციის მიღების შემდეგ საქართველოს სსრ უზენაესმა საბჭომ შეიმუშავა კონსტიტუციის გეგმა, რომელშიც, 1936 წლის კონსტიტუციისგან განსხვავებით, ქართული სახელმწიფო ენად უკვე აღარ იყო გამოცხადებული. ამ განზრახვის ისრულეში მოყვანას წინ აღუდგა მთელი საქართველოს მოსახლეობა. თბილისში მოეწყო მასობრივი გამოსვლები და მსვლელობა თსუ-დან უმაღლესი საბჭოს შენობისაკენ. ვითარება ხელისუფლებისათვის უმართავი ხდებოდა, საქართველოს სსრ-ის კომუნისტური პარ-

ტიის იმჟამინდელი პირველი მდივანი, ედუარდ შევარდნაძე ხალხთან გამოვიდა უმაღლესი საბჭოს შენობის წინ ვითარების განსამუხტად და მათ დასამოშინებლად.

საბჭოთა კავშირის ხელისუფლებამ გააცნობიერა, რომ მხოლოდ ორი გამოსავალი იყო - სისხლისღვრა ან დათმობა და მოსკოვი იძულებული გახდა, დაეთმო. ამ მოვლენების გამო 14 აპრილი არაოფიციალურად დედაენის დღედ გამოცხადდა.

მსგავსი მოვლენები მოხდა 1978 წლის 25 მაისს ბათუმშიც, როდესაც უნდა დემტკიცებინათ აჭარის ასსრ-ის კონსტიტუცია, რომლიდანაც ასევე გამქრალი იყო მუხლი ქართული ენის შესახებ. მიუხედავად ამისა, მაშინ დაწყებული იქნა და დღემდე გრძელდება ქართული ენის უხეში დამახინჯება, რაც გამოიხატება ქართულში უცხოური სიტყვების შერევა და წმიდა ქართულის ნაცვლად რუსულ და რუსული ენის მეშვეობით სხვა უცხოურის გამოყენება.

14 აპრილს საქართველოში დედაენის დღე აღინიშნება. ეს დღე 1978 წლის მოვლენების აღსანიშნავად 1990 წლიდან დაწესდა. მსოფლიო ისტორიაში პირვე-

ლად „დედა ენას“ ძეგლიც აუგეს და უკვე 28 წელია, „დედაენის დღე“ ტრადიციულად 14

აპრილს აღინიშნება. ძეგლი ამავე სახელწოდების პარკში, მტკვრის მარჯვენა სანაპიროზე მდებარე „მშრალ ხიდთან“ დგას. მასზე გამოსახულია ცოდნის წყურვილით ზეცისკენ ხელბაპყრობილი ყმაწვილი, რომელიც ეს ესაა

ზარს შემოკრავს. ძეგლის ავტორებს, მოქანდაკეებს ელგუჯა ამაშუკელსა და ნოდარ მგალობლიშვილს შესანიშნავად აქვთ გამოცემული XIX საუკუნეში ქართველ „წერა-კითხვის გამავრცელებელთა“ უმთავრესი მიზანი.

დღევანდელი „დედა ენის“ პარკის ადგილას ბაღის გაშენება, მეორე მსოფლიო ომის შემდეგ გადაწყდა, როდესაც სანაპიროზე სტალინის სახელობის მაგისტრალი გაიყვანეს. ბაღში ძირითადად ჭადრები დარგეს. უფრო ადრე ბაღის მიმდებარე ტერიტორიაზე მდებარეობდა მადათოვის კუნძული, რომელიც თავის დროზე, მტკვრის დონის ანევის შედეგად წყლით დაიფარა, გაკეთდა მშრალი ხიდი.

მანამდე კი, ქართველთა გენიალურ პალინდრომზე - „იი ია“, იაკობ გოგებაშვილმა განსაკუთრებული პასუხისმგებლობით იზრუნა. მწერალმა დიდხანს იფიქრა პირველი საყმაწვილო სახელმძღვანელოს მორალურ, ზნეობრივ და პატრიოტულ კრიტერიუმებზე. მის პირად არქივში დაცულია მასალა, რომელიც „დედაენაზე“ მუშაობის პროცესს ასახავს, როგორ აზუსტებდა, ხვეწდა თითოეულ ნიუანსს, მეთოდს, ხერხს, სიტყვას მარტივიდან-

როთლისკენ. როგორ ცდილობდა, რაც შეიძლება სახალისო ყოფილიყო ყმაწვილთათვის მის მიერ შეთავაზებული მოთხრობა თუ ლექსი.

ნიგნი, რომელიც დღემდე ვერაფერმა ჩანაცვლა, ავტორის სიცოცხლეში, 1912 წლამდე, 33-ჯერ გამოცა. იაკობ გოგებაშვილის გარდაცვალების შემდეგ მისი გამოცემა სპეციალურ კომისიას მიანდეს. 1876-1925 წლებში „დედა ენა“ 45-ჯერ გამოიცა.

იაკობ გოგებაშვილის „დედა ენა“ დღემდე ქართული საგანმანათლებლო ტრადიციების მთავარ ფესვად რჩება, რაც, ბუნებრივია, მხოლოდ ამ ნიგნის სიყვარულით არ არის გამოწვეული. ქართველი ერის მამა, ილია ჭავჭავაძეც „დედა ენას“ უდიდეს მნიშვნელობას ანიჭებდა და მიაჩნდა: „ჩვენ რომ ეგრე დაფიქრებით და უკანმოუხედავად ვთხოულობთ დედაენისათვის როთულსა და დამოუკიდებელ გზას სასწავლებლებში, ვგმობთ დედაენის სიყვარულით არ მოგედის, ვთხოულობთ და ენატრულობთ იმტომაცა, რომ უდღეად ნოდ გონების გახსნა ბავშვისა ყოვლად შეუძლებელია.“ — წერდა იგი.

მასალა მოამზადა ინგა შილაშვილმა

თამაში, როგორც სიკვდილით სრულდება

ის, რასაც ქვემოთ ნაიკითხავთ, სამეცნიერო ფანტასტიკის ახალი რომანიდან ან მხატვრული ფილმიდან (თუნდაც სერიოზული) ამონარიდი წუ გეგონებთ - საუბარია რეალობაზე, შემზარავზე და სახიფათოზე, ჩვენი შვილებისა და შეიძლება თათბარის, მოზარდთა სიცოცხლეს რომ ემუქრება...

ყველაფერი რუსეთიდან დაიწყო, თუმცა ეს ქსელთაშორისი სიგიჟე წამსვე მოედო უკრაინასაც. თამაშის უკან დგანან ადამიანები, რომლებიც მოთამაშებისგან (ნაიკითხე - „მსხველპთაგან“), მას შემდეგ, რაც ისინი თამაშში მონაწილეობის სურვილს გამოთქვამენ, ითხოვენ მათ მიერ გაცემული დავალებების შესრულებას.

ამ საოცრად სახიფათო თამაშის სახელწოდებაა „ლურჯი ვეშაპი“, რუსულ დედაში - „СИННИЙ КИТ“ („Море Китов“, „Тихий Дом“), ინგლისურად - „Blue Whale Challenge“, ბერძნულად: „Μπλε φάλαινα“ - შესაძლოა, თამაშის 21 წლის დამფუძნებელი, მეტსახელად - „ლის“-ი, მანიაკად მონათლეს მავანმა, მაგრამ ბრიყვად - არც ერთ შემთხვევაში! სიმბოლოება, სულ მეტივერ, სამაგია და ბოლო - ყველაზე შემზარავი.

ვეშაპისა და ლურჯი ფერის სიმბოლოებს ბიბლიური ისტორია აქვს - ვეშაპი ანსახიერებს საუკუნის გარდაცვალებას, ბიბლიური კიტის მოხსენიებით, რომელმაც იონა გადააყლაპა, ლურჯი ფერი კი - სასონარკვეთილების სიმბოლოა. მეორე: უკვე რამდენიმე ათწლეულია, ლურჯი ვეშაპები (ათეულობით, ხან ცალკე და ხან

- კოლექტიურად) ოკეანეებიდან ნაპირზე, ხმელეთზე ხტებიან და თვითმკვლელობით ასრულებენ სიცოცხლეს - ფენომენი აქამდე ამოუხსნელია იქტიოლოგებისა და ბიოლოგების მიერ. და ბოლოს, ლურჯი ვეშაპი ყველაზე დიდი ცხოველია დედამიწის სურგზე - ის, რასაც ბოლო დავალებით სთხოვენ მოთამაშეებს კურატორები - ყველაზე დიდ მსხვერპლთშეირვას - „ლურჯ ვეშაპს“ - თვითმკვლელობას.

როგორც ამბობენ, თამაში დაფუძნებულია მონინალმდეგებსა (აგრეთვე ნოდებულნი როგორც მოთამაშეები და მონაწილეები) და კურატორთა შორის არსებულ ურთიერთობაზე. იგი შეიცავს დავალებების სერიას, რომლებსაც კურატორები იძლევიან და რომლებიც, ჩვეულებრივ, მოთამაშეებმა დღეში ერთხელ უნდა შესრულდეს; ზოგიერთი დავალება მოთამაშის თვითდაზიანებამდე მიყვანას გულისხმობს. კურატორები ზოგიერთ დავალებას მოთამაშეებს წინასწარ აძლევენ, ზოგიერთს კი იმავე დღეს.

დავალებების სია, რომლებიც 50 დღეში უნდა იყოს დასრულებული, მოიცავს დილის 4:20 სთ-ზე გაღვიძებასა და აშენზე ასვლას, ამავდროულად, სხვადასხვა ტიპის დავალებების შესრულებას. „ლურჯი ვეშაპის“ მონაწილეები ვალდებული არიან, მოუსმინონ მუსიკასა და უყურონ ვიდეოს, რომლებსაც მათ კურატორები უგზავნიან.

ფილიპ ბუდეიკინი, - სტუდენტი-ფსიქოლოგი, რომელიც

გარიცხული იყო უნივერსიტეტიდან, ამტკიცებდა, რომ მან შექმნა „ლურჯი ვეშაპი“ 2013 წელს. ბუდეიკინმა განაცხადა, რომ მისი მიზანი იყო „საზოგადოების განმენდა“ იმ ადამიანებისაგან, რომლებსაც არანაირი ღირებულება არ გააჩნიათ. ფილიპ ბუდეიკინი (ფსევდონიმი ფილიპ „ლის“) 2016 წლის 15 ნოემბერს დააკავეს.

მიჩნეულია, რომ თამაშთან დაკავშირებული თვითმკვლელობის პირველი შემთხვევა მოხდა 2015 წლის მინურულს რუსეთში და თანდათან გავრცელდა ყოფილი სსრკ-ის ქვეყნებში. შეთქმულების თეორიის წარმომადგენლებს მიანიჭიათ, რომ ეს მოვლენა უკრაინელი ნაციონალისტების მიერ გატარებული ორგანიზებული კამპანიაა. რუსეთის მასობრივი საინფორმაციო საშუალებების ნაწილი მიიჩნევს, რომ „ლურჯ ვეშაპს“ აქვს საქალაქო ლეგენდის ნიშნები.

2017 წლის მარტში, რუსეთის ხელისუფლებამ გამოიძია ამ თამაშთან დაკავშირებული თვითმკვლელობის დაახლოებით 130 ცალკეული შემთხვევა. თებერვალში, ორი მოზარდი, 15 წლის იულია კონსტანტინოვა და 16 წლის ვერონიკა ვოლოკოვა ირკუტსკში, 50 დავალების შესრულების შედეგად, 14 სართულიანი შენობის სახურავიდან გადმოხტნენ. თვითმკვლელობამდე იულიამ და ვერონიკამ თავიანთი სოციალური ქსელების გვერდებზე დატოვეს შეტყობინება. იულიამ გამოაქვეყნა დიდი ლურჯი ვეშაპის ფოტოსურათი და შემდეგ დაწერა „დასასრული“. ვერონიკა აქვეყნებდა შემდეგ: „გრძ-

ნობ, რომ უსარგებლო ხდები?“ და „მე უბრალოდ მოჩვენება ვარ“. გარდაცვალების დღეს მან დაწერა: „აზრი დაკარგულია... და სასრული“. აგრეთვე, თებერვალში, გოგონა, ცნობილი როგორც კრასნოიარსკში მცხოვრები 15 წლის ეკატერინა, აღმოჩნდა კრიტიკულ მდგომარეობაში მას შემდეგ, რაც სახლიდან გადმოხტა და დეცა თოვლიან მინაზე. 2017 წლის 8 ივნისს მოსკოვში დააკავეს „ლურჯი ვეშაპის“ ერთ-ერთი ადმინისტრატორი.

2017 წლის 27 მაისს მედიასაშუალებებით გავრცელდა ინფორმაცია, რომ თბილისში 12 წლის გოგონამ მეხუთე სართულიდან გადმოხტომით თვითმკვლელობა სცადა; ის საავადმყოფოში სხულის მრავლობითი დაზიანებით გადაიყვანეს. მან საავადმყოფოში მიყვანის შემდეგ თქვა, რომ ის მიცემულ დავალებებს ასრულებდა. როგორც ირკვევა, მოზარდს გადახტომამდე დაუდგენელი პირები ინტერნეტით უკავშირდებოდნენ. ამ ფაქტის შემდეგ, საზოგადოების ნაწილი ღიად ალაპარაკდა სასიკვდილო ინტერნეტთამაშის შესახებ. აღმოჩნდა, რომ საფრთხე გაცილებით რეალურია, ვიდრე ჩვენ გვეგონა...

ამ სიტუაციიდან გამოსავალს დღეს ფსიქოლოგები, საზოგადოების სხვადასხვა ფენის წარმომადგენლები და მშობლები ერთად სახავენ... ფაქტია, თემის ტაბუირებით პრობლემა არ მოგვარდება, მაგრამ არც ზედმეტი აფიშირებაა საჭირო, როგორც ამბობენ, ამ სიტუაციაშიც ოქროს შუალედის პოვნაა საჭირო - ბავშვების დარწმუნება იმაში, რომ ყველა თამაში გასართობი საშუალება არაა, ასეობს სიკვდილი, რომელიც თამაშით იწყება...

ამიტომ უნდა მოერიდონ სივრცეს, რომლის, ერთი შეხედვით, საინტერესო ლაბირინთებში მოგზაურობასაც დასასრული ფატალური აქვს! „ლურჯი ვეშაპი“ სწორედ ის სივრცეა, ინტერნეტ სივრცე, რომელიც შიშსა და სიკვდილს თესავს!

მასალა მოამზადა ინგა შირლაშვილმა

პატიმრობა — მეუღლეზე ძალადობის გამო

დედოფლისწყაროში მეუღლეზე ძალადობის ბრალდებით ამასწინათ, შსს დედოფლისწყაროს პოლიციის სამმართველოს თანამშრომლებმა მოქალაქე გ.ბ დააკავეს. საქმეზე გამოძიება სიღნაღის რაიონულმა პროკურატურამ აწარმოა. გასულ კვირას საქმეზე სიღნაღის რაიონულმა სასამართლომაც იმსჯელა და განაჩენი გამოიტანა. თავდაპირველად საქმე მოსამართლე ვალერიან ბუგინიშვილმა განიხილა. დასკვნით ეტაპზე კი ბრალდებისა და დაცვის მხარეს მოსამართლე გიორგი ბუხრაშვილი უსმენდა.

მრობად, 1 წლის გამოსაცდელი ვადით. ქალთა მიმართ ძალადობის შემთხვევები ბოლო ხანს განსაკუთრებით აქტუალური გახდა, სადაც მნიშვნელოვან ადგილს იკავებს ოჯახური ძალადობის ფაქტები. ძალადობის კონკრეტული მაგალითები სულ უფრო ხშირად ქვეყნდება მედიასაშუალებებში. ამ საკითხზე თითქმის ყოველდღიურად მსჯელობენ სხვადასხვა პოპულარულ თოქ-შოუებში. ადრინდელისგან განსხვავებით ამჯერად ძალადობაზე უკვე ღიად საუბრობენ დაზარალებული სუსტი სქესის წარმომადგენლები, რომლებზეც მეუღლეებმა იძალადეს. არასამთავრობო სექტორის და ცალკეული უფლებადამცველების აქტიურობის გარდა გარკვეულ ქმედით ნაიჯებს დგამს სახელმწიფოც. თუმცა, უფლებადამცველები მიიჩნევენ, რომ ხშირ შემთხვევაში პოლიციელთა რეაგირება არასაკმარისი, ან დაგვიანებულია, რადგან საპატრულო ეკიპაჟის წასვლის შემდეგ მსხვერპლი კვლავაც დაუცველი რჩება.

გასულ კვირას ამ თემაზე შემავაშებელი პრესკონფერენცია გაიმართა შინაგან საქმეთა სამინისტროში. გახარაას უწყებამ ხაზს უსვამენ იმ გარემოებას, რომ გასული წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით, მიმდინარე წლის დასაწყისში პოლიციისთვის მიმართვიანობის მაჩვენებელი მნიშვნელოვნად გაიზარდა. თუ შარშან ოჯახური ძალადობის შემთხვევაში 530 მიმართვა შევიდა პოლიციაში, წელს ეს მაჩვენებელი 1 179-მდე გაიზარდა. სამინისტრო საზოგადოებაში დამკვიდრებულ მოსაზრებას, თითქოს პოლიცია სათანადოდ არ რეაგირებს, პრესკონფერენციაზე ციფრებით პასუხობს. თუ აქამდე ოჯახური ძალადობის დროს გამოძახებული საპა-

ტრული ეკიპაჟი, ძირითადად, შემაკავებელ ორდერს გამოწერდა და მათი რეაგირება ხშირ შემთხვევაში შედეგისმომტანი არ იყო, ამჯერად სამინისტრო კონკრეტულ ციფრს ასახელებს და აღნიშნავს, რომ მოძალადეთა მნიშვნელოვანი ნაწილი პოლიციაში ადგილზე დააკავა.

მაგალითისთვის: შინაგან საქმეთა სამინისტრომ, ბოლო სამ თვეში, ოჯახური დანაშაულის ბრალდებით სულ 855 პირი დააკავა. აქედან კახეთის რეგიონში 68 პირი დააკავეს.

როგორც შინაგან საქმეთა სამინისტროს ადამიანის უფლებათა დაცვის დეპარტამენტის დირექტორმა განაცხადა, ამ მიმართულებით განეული ძალისხმევითა და მომართვიანობის მნიშვნელოვნად ზრდის პარალელურად, არსებობენ ძალადობის მსხვერპლი პირები, რომლებიც ისევ თავს იკავებენ სამართალდამცველებთან თანამშრომლობისგან. ისინი არ ატყობინებენ დანაშაულის შესახებ პოლიციას ან შეტყობინების შემდეგ უარს აცხადებენ მოძალადის წინააღმდეგ ჩვენების მიცემაზე.

ლონდა თოლორაიას განმარტებით, ეს ფაქტორი მოძალადეს უბიძგებს ახალი და, როგორც წესი, უფრო მძიმე ძალადობის ჩადენისაკენ.

„ოჯახური დანაშაულისა და ქალთა მიმართ ძალადობის წინააღმდეგ ბრძოლა შინაგან საქმეთა სამინისტროს ერთ-ერთი პრიორიტეტია. სამინისტროს პოლიტიკა მოძალადეების მიმართ არის სამართლიანი და მკაცრი, რაც, უპირველეს ყოვლისა, მსხვერპლთა ძალადობისგან დაცვის მიზანს ემსახურება. სტატისტიკური მონაცემებით, 2018 წლის 1 იანვრიდან დღემდე, შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლებმა, მთელი საქართველოს მასშტაბით, ოჯახური დანაშაულის ჩადენის ბრალდებით 855 პირი დააკავეს. მათ შორის, კახეთში დააკავეს 68 პირი.

რაც შეეხება კონკრეტულ დანაშაულებს, ბრალდებულთა ძირითადი ნაწილი დააკავეს ოჯახში ძალადობის, ოჯახის წევრის მიმართ განხორციელებული მუქარის, იძულებისა და ჯანმრთელობის დაზიანების ბრალდებით. კიდევ ერთხელ მოვუწოდებთ ყველა მსხვერპლს, ასევე, ყველა იმ პირს, რომელიც ფლობს ინფორმაციას ძალადობის შესახებ, ითანამშრომლონ პოლიციასთან და გამო-

ძიებასთან, რათა დაუსჯელი არ დარჩეს ძალადობის არც ერთი ფაქტი და მსხვერპლს მიეცეს უსაფრთხო გარემოში ცხოვრების შესაძლებლობა.

გამოძიების დაწყების პარალელურად, მსხვერპლთა დაცვის მიზნით, სამართალდამცველებმა 1 402 პირის მიმართ გამოცხადეს შემაკავებელი ორდერი, რომლითაც მოძალადეებს დაუწესდათ გარკვეული შეზღუდვები და აუკრძალათ მსხვერპლებთან ნებისმიერი ფორმით კომუნიკაცია. როგორც საზოგადოებისათვის ცნობილია, შინაგან საქმეთა სამინისტროში შექმნილია ადამიანის უფლებათა დაცვის დეპარტამენტი, რომელიც ყოველდღიურ რეჟიმში ახორციელებს ქალთა მიმართ ძალადობისა და ოჯახური დანაშაულის შესახებ შემოსული შეტყობინებებისა და სისხლის სამართლის საქმეების მონიტორინგს, რათა ასეთ ფაქტებზე რეაგირება იყოს კიდევ უფრო დროული და ეფექტური. შინაგან საქმეთა სამინისტროს სტრუქტურული ერთეულების ერთობლივი მუშაობის შედეგად, პოლიციაში მიმართვიანობის მაჩვენებელი გაიზარდა. 2017 წლის პირველ სამ თვეში გამოძიება დაიწყო ოჯახური დანაშაულის ნიშნების შემცველ 530 შეტყობინებაზე, ხოლო 2018 წლის ანალოგიურ პერიოდში ორჯერ მეტ - 1 179 შეტყობინებაზე, რაც ადასტურებს, რომ პოლიციისადმი ნდობა გაზრდილია როგორც ძალადობის მსხვერპლთა, ასევე, აღნიშნული დანაშაულის შესახებ ინფორმაციის მქონე პირთა მხრიდან“, - განაცხადა ლონდა თოლორაიამ.

საზოგადოება თანხმდება იმაზე, რომ დუმილი დანაშაულისა, და რომ ძალადობის წინააღმდეგ ყველამ ერთად უნდა ავიმალლოთ ხმა... თუმცა, რატომღაც ჩვენში დღემდე დამკვიდრებულია აზრი, თითქოს, სხვის ოჯახურ საკითხებში ჩარევა ჩვენი საქმე არ არის და მეუღლის ჩაგვრის დროს დახმარებას არ უნდა ეცადო. თავად სამართალდამცველებიც მრავლად იხსენებენ ისეთ ფაქტებს, როცა სასჯელის მოხდის შემდეგ მოძალადეს მსხვერპლი ურიგდება და ერთად თანაცხოვრებას აგრძელებენ. ამიტომ საკითხის განხილვას მენტალურ პრობლემამდე მივყავართ. ცალკეულ საკითხებთან მიმართებაში საკუთარ მიდგომებს ყველამ უნდა გადავხედოთ, რათა ავის და კარგის გარჩევა შევძლოთ.

ილია მარტყოფლიშვილი

6 ქველმოქმედება არ იკარბება

საქართველოს მნივნილობათა ასოციაციის დავალებით ქართველი ქველმოქმედი ძმების ზუბალაშვილების შესახებ პატარა ნარკვევი დავწერე და ჩვენი რაიონის ცნობილი ქველმოქმედი ძმებიც გავიხსენე, ისინი ვინც ქველმოქმედებით გამოირჩეოდნენ და ედღეს აღარ არიან და ისინიც, ვინც დღესაც გამოირჩევიან გაჭირვებულთა მხარში დგომითა და თანაგრძნობით.

ზუბალაშვილები ქართველი მწერლები და მეცენატები იყვნენ და მათ მიზანს ქართული კულტურისა და ეკონომიკის გადარჩენა-აღორძინება წარმოადგენდა.

ძმებს-სტეფანე, პეტრე და იაკობ ზუბალაშვილებს, დიდი სავაჭრო ქსელი ჰქონდათ ჩრდილოეთ კავკასიაში, თურქეთსა და ინდოეთში. მათ მიერ თბილისში შექმნილმა „ამხანაგობამ“, ამირკავკასიაში პირველი მაქრის ქარხანა ააშენა.

1835 წელს, იაკობ ზუბალაშვილმა იმერეთში პირველი არყის ქარხანა გახსნა და იმერეთის მოსახლეობისაგან ჭაჭის შესყიდვა დაიწყო. ქარხანაში წლიურად, დაახლოებით, 72 ათას ლიტრ არყს ხდიდნენ. 1842 წელს, იაკობ ზუბალაშვილმა თბილისში დიდი ქარვასლა ააშენა, რომელიც 10 სავაჭრო მაღაზიას, სანყობებს, ღვინის სარდაფებსა და 71 სასტუმრო ოთახს აერთიანებდა. მათ სახელს უკავშირდება თბილისში პირველი პედიატრიული საავადმყოფოს გახსნაც, რომელიც ძმებმა სრულიად ავსტრიულ ევროპიდან ჩამოტანილი სამედიცინო აპარატურით. სამედიცინო საქმიანობის გარდა, ძმები ზუბალაშვილები დიდ ქველმოქმედებას ეწეოდნენ მთელი საქართველოს მასშტაბით. მათ მიერ დაწესებული სტიპენდიებით ბევრმა ახალგაზრდამ მიიღო განათლება რუსეთსა და ევროპაში, მათ შორის იყვნენ: გერონტი ქიქოძე, ლეო ქიჩელო, პავლე ინგოროყვა და სხვები. მეცენატი ძმების მხარდაჭერითა და ფინანსური შემონიჭებებით დაარსდა ილია ჭავჭავაძემ წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოება და ასევე სათავაზნაურო ბანკი.

ძმები ზუბალაშვილების სახელს უკავშირდება ამჟამინდელი მარჯანიშვილის თეატრის, თბილისის უნივერსიტეტის და

კონსერვატორიის მშენებლობა. ამ ისტორიული შენობების აგებისათვის ზუბალაშვილებმა საკმაოდ დიდი თანხები გაიღეს. ისინი აქტიურად აფინანსებდნენ გაზეთ „ივერიას“ და ჟურნალ „ჯეჯილს“. მეცენატი ძმები თავიანთი ფინანსებით მრავალ სასიკეთო საქმეს აკეთებდნენ. პარიზში, ლუვერში, ერთ-ერთი დარბაზის კედელზე განთავსებულ მარმარილოს დაფაზე, ამოტიფრულია ექსპოზიციის შემომწირველთა სახელები, რომელთა შორისაც იაკობ ზუბალაშვილსაც ამოკითხავთ.

თბილისში, ზუბალაშვილების საპატივსაცემოდ, მათი სახელების ქუჩა არსებობს. სწორედ ამ ქუჩაზე, ძმების დაფინანსებით, აშენდა უპოვაროთა სახლი და უფასო სასადილო, შემდგომ წლებში ამ ქუჩას ათარბეგოვის ქუჩა უწოდეს, ხოლო 1990-იან წლებში, საქართველოს პირველი პრეზიდენტის ზვიად გამსახურდიას ინიციატივით, კვლავ ზუბალაშვილის ქუჩა ეწოდა. ქართველებს გვეამბევა ძმები ზუბალაშვილების ღვაწლი, მაგრამ არ არსებობს ქველმოქმედება დიდი და მცირე რაოდენის ადამიანებისადმი თანადგომასა და სიყვარულზე დაფუძნებული. ჩვენს საზღვრისპირა რაიონშიც გვყავდნენ და ახლაც გვყავან ძმები, რომლებიც ქველმოქმედებით გამოირჩევიან, შეიძლება მათი ღვაწლი ზუბალაშვილების მასშტაბებს ვერ სწვდება, მაგრამ მათი სახელები და საქმიანობა კარგად ახსოვთ დედოფლისწყაროლებს ზოგი ცოცხალი აღარ არის, ზოგი მათგანი დღეს ეწვა ქველმოქმედებას. როგორ შეიძლება, ხალხმა დაივიწყოს ძმები ინდიკო და შენგელი ბენაშვილები, ამირან და რობოზონ იაკობიშვილები, ნუგზარ და ჯემალ ყორიაშვილები, კოტე და კაკო ლოლაშვილები, გივი და ვაჟა ნატროშვილები, ბაჩუკი და ვაჟა გონაშვილები, აკაკი და ვაჟა ოზაშვილები, ტარიელ და ტრისტან ქურხულიშვილები, ძმები ბენიაიძეები და კიდევ სხვა მრავალი, ვინც ჩუმად და უანგაროდ უდგას გვერდში ესოდენ გაჭირვებულ ჩვენს ხალხს.

თითოეულ მათგანს საესეებით მიესადაგება ეს ფრაზა: „ძაო, ძმითა ხარ ძლიერი“.

ნანა ჭიჭინაძე

ოცი ტკივილიანი წელი...

გარდაცვლილი ადამიანი თვალს აკლდება, გულს კი არაო, ტყუილი მგონია ეგ ნათქვამი. გულს რომ დამაკლდი, ამიტომ განვიციდი შენს სიკვდილს, ჩემო ლიანა, უნახაობას კიდევ აიტანდა ადამიანი, გული არის მთავარი, თვალი მერობნარისხოვანია. ოცი ტკივილიანი წელი გავიდა, ჩემო კარგო ადამიანო, ჩემო რძალი. ოცი წლის წინ სამუდამოდ გა-

მომეშვიდობე შენს ოჯახს და ახლობლებს, რომლებთან ერთადაც ოცდათორმეტი წელი იმრომე, რომ ყოფილიყავი ღირსეული დედა და მეუღლე. 1998 წლის ხარება დღეს მარადიულ სასუფეველში გადაინაცვლე... იყავი ადამიანი, რომელსაც უფლისგან გქონდა ნაბოძები ადამიანების მიმართ დიდი სიყვარული და პატივისცემა, ამიტომ გული დაგეწყვიტე ყველას - შენს შვილებს და ჩემს ძმას დაუტოვე ნაღვლიანი თვალები და ტკივილიანი გული. ჩვენ ყველა ყოველთვის სიყვარულით გიხსენებთ, გვეტირები, მაგრამ ცხოვრება გრძელდება...

არც დაგვეწყნებებარ და არც დაგვაგინებდი, ჩვენი ძვირფასო ლიანა, უფალმა დაგიმკვიდროს მარადიული სასუფეველი.

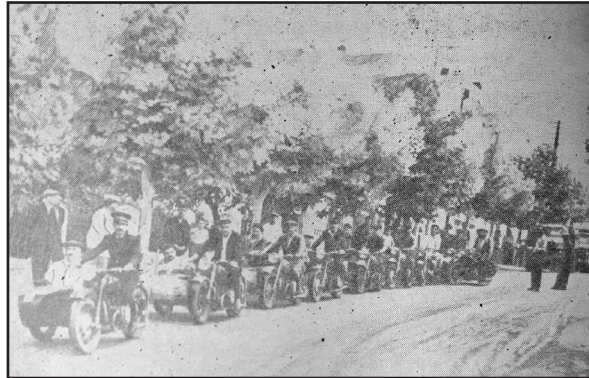
შორენა გაგულაშვილი

1960 WLIS APRILI

● KULTMRAZIIS TANAMSRUBLEI DILIDANVE GARET GAMODIAN DA CXVIRSAXOCIT TVALEBS IMSRALEBEN XOLME MAXVELS EGONEBA, VIRACAS TIRIANO. MRA ZIA KVAMLSI IYO GAXVEULI, ASEA YOVELDRE UKAN SABAVSVO BARIS SAMAREULO, ROMELSAC SAKVAMLEI AR AQVS, RIS GAMOC KVAMLI KULTMRAZIASI SEDIS. SAXANZIRO RAZMSAC MMARTES, RAIKAVSIRSAC, MGRAM SAQMS AR ESVELA SAWIROA, RAIKOOPKAVSIRIS GAMEOBAM DROULAD MIROS ZOMEBI, RATA KULTMRAZIAS SASUALEBA MECES KULTURULAD IVAVROS.

● ARAERTGIS DAGMOBILA MNDVRAD NAWVERALIS GADAWA ES ERTIS MKRIV SLIS DA AMVERIANEBIS NIADAGIS ZEDAPIRS, MORE MKRIV NIADAGIS SPOBS BUNEBRIV SASUQ NIVTIEREBES, ROMLEBI MWASIVE UNDA CAIXNAS. MGRAM ROGORC SCANS, KOLMEURNE TA ZOGIERTI XELMRVANELI MUSAKI TVITNEOBAS GANAGRZOBIS. AM TAVNEOBIS SEDEGIA ZEMO QEDIS KOLMEURNEOBIS # 3 BRIGADASI YOVELGVARI GAFR TXILEBIS DA SEMOXVNIS GARESE CEXLI MSCES RA SOFLISPIRA NAKVETS, NAMASTAN ERTAD GADAITUSA DA GADAXM GZISPIRAS ARSEBULI XEMENAREEBI. ASEVE ZEMOMCXAAANELEBMA DAAZIANES MWANE NARGAVEBI, ROMELIC ZAFXULSI SAUKETESO SACRDILOBELIA DIDNAURZE ARAERTI GULGRILI DA UPASUXISMEBLO DAMOKIDEBULEBEBIS GAMO KOLMEURNEOBEBMA MKACRI PASUXI UNDA AGON.

● AM DREEBSI WTELWAROS RAIKOMS POLITIKURI GANATLEBIS KABINETMA MNDVRAD MOMSAVE MSROMELTATVIS AGITMKATVRULI BRIGADIS MSVLIL OBA MDAWO.MT MSROMELEBS PARTIIS DEBULEBANI DA SROMTI VALDEBULEBANI GAACNES. MSROMELBIS MKRIDAN BRIGADAS DIDI GANOXMUREBA MOHYVA. (FOTO V. POJIDAEVISA)

● YOVELMKRIV KETILMOWOBILIA SOFELI GAMRJVABA. 1952 WELS WTELWARODAN AQ SPICALURI RADIOXAZIC GAIYVANES, RASAC SIXARULIT SEXVDA ADGLOBRIVI MSAXLEOBA. MGRAM BEDNIEREBADI DXANS AR GAGRZLEBULA AXLA RADIOREPRODUQTORBI MKOLOD FORMLURAD KIDIA KEDELZE MRAVALJER MMARTES KAVSIRGAMBULOBIS RAIKANTORAS, RATA AMETVELEBULIYO RADIO. RAIONUL GAZETSIC GAMOVYENDA, MGRAM AMAVMA CAIARA. KAVSIRGAMBULOBIS RAIKANTORA GADASAXADEBS RODI IKLEBS. MMDINARE WELSAC ISEV CAICXRIALA FULEBI... RAIKANTORIS UFROSM ANKANAGMA SARQISOVM YURAD UNDA IROS SOFEL GAMRJVEBIS MSROMELTA MOTXOVNA DA UKUAGDOS MITTVIS SEUFEREBELI UPASUXISMEBLOBA DAMASAVEA ASEVE SOFLIS SABWOS TAVMDOMREC, ROMELMC PRINCIPULAD AR DASVA SAKITXI RAISABWOS ARMSKOMSI.

● SUL UFRO KETILMOWOBILI XDEBA ZEMO QEDI. RAIONIS SAXALXO GANATLEBIS GANYOFILBAM GAXSNA 30 ADGLIANI SABAVSVO BARI, ROMELSIC ARIZRDEBIAN SOFLIS MUSA MOSAMSAXURETA DA KOLMEURNETA SVILEBI. BARS KOLMEURNEOBIS KANTORIS PIRVELI SARTULI AQVS DATMOBILI. KAR GAD MOUWVIAT SABAVSVO SAZINEBELI, SAMAREULO-SASADILO DA SATAMSO OTAXEBI. MMSAXURE PERSONALI BAVSVEBS KARGAD UVLIS DA KVEBAMS MSROMELEBI KMVOFILNI ARIAN.

● K MRJANISVILIS TBILISIS DRAMTULM TEATRM WTELWAROS STADIONZE WARMODAGINA GOTUAS 3 MOQMEDEBIAN DRAM MEFE EREKLE. EREKLES ROLS ASRULEBDA SABWOTA KAVSIRIS SAXALXO ARTISTI VASO GOZIASVILI. DADGMS REJISORIA VAXTANG-TA BLIASVILI. WARMODGENAS 3 500 MYUREBELI DAESWRO, ROMELIC ERTOBLIVAD, AVTOMOBILEBIT MOIYVANES ROGORC RAIONIDAN, ISE SOREULI SOFLEBIDAN MYUREBELI IMENAD KMVOFILI DARCA, ROM TEATRIS KOLEQITVS STXOVES, RAIONS KIDEV EWMIV XSIRAD WARMODGINON TAVIANTI SAUKETESO DRAMBIL

გაზეთ „შირაქის“ რედაქცია დედოფლისწყაროს მრავალწლიან ისტორიას ინახავს. უნიკალური ამბები სხვაგან არსადაა ასე დაცული, ამიტომ გადავწყვიტეთ, ჩვენს არქივში შემონახული გაზეთის ძველი, გაყვითლებული ფურცლებიდან საინტერესო ამონარიდები რუბრიკით „შირაქის“ სკივრი, კვლავაც შემოგთავაზოთ

1979 WLIS APRILI

● IYO DRO, ROCA QVEMO QEDSI WERA-KITXIVIS MODNE ISVIATOBAS WARMODGENDA. MGRAM OQTOMBRIS YOVLISSEMLE SXIVEBMA AQAC SEMDASU DA SECVALA QVEMOQDELTA KUTURULI CXO VREBIS DONE DRES AQ ARIS OJAXEBI, SADAC 4-5 UMRLESGANATLEBULIA XALXI SULIER SA ZRDOS ITXOVVS. GARKVEULI PIROBEBI SOFELSI UKVE ARIS, OTXI BIBLIOTEKA, ERTI SASUALO DA ERTIC DAWEBITI SKOLA, KULTURIS SAXLI, KINO-DARBASI. MGRAM GANVITAREBAM MOITANA IS, ROM XALXS GAUCNDA MSWRAFEBE, SAKUTARI BIBLIOTEKA HQONDES. 800 KOMLIAN SOFELSI ARAA WIGNEBIS MRAZIA, SADAC AXAL WIGNEBS SEIZENEN, MARTALIA ZEMO QEDSI ARIS ZONALURI MRAZIA, MGRAM CVENAMDE 10%-IC VER ARWEVS. DROA DA VAKMYOFILOTT MATI SULIERI MOTXOVNILEBEBI.

● TELEFONI ADAMANEISTVIS AUCILEBEL MOTXOVNILEBADAA GADAQCEULI. ROCA YOVELI MOQALAQE ZLIER XSIRAD SARGEBLOBS, PATARA XARVEZIC KI ABONENTIS GUNEBAGANWOBAZE MOQMEDEBS. TELEFONIS APARATEBI WTELWAROSI ATASOBIT DGAS, MGRAM XANDAXAN MKOLOD DGAS DA TAVIS FUNQCIAS VER ASRULEBS. RTUL DROS ROM MOVA MONTIORI DA APARATS XMS AMDAREBINEBS, ASETI GAWRVEBIS TALKVESIA KAKO KEVLISVILI, DAUZA RELI DA XALISIANI AXALGAZRDA. PATARA TANIS DA DIDI GULIS KACI TAVIS SAQMEZE UZOMOD SEVAREBULIA.

● SIRAQIS MEFRINVELEOBIS MEURNEOBIS GARSEM, ASEVE ZEMO QEDIS, ARBOSIKIS, GAMRJVEBISA DA OZAANIS KOLMEURNEOBATA NATESEBSI ARCTU ISVIATAD SEXVDEBIT, ROM PIRUTYVI TAVISUFLAD DATARESOBS JEJILSI. GARDA IMSA, ROM GANUKITXAVAD SZOVVS JEJILS, FEXIT TQERAVS MS, RUPAVS NATESS. ES MSIN, ROCA RAIONIS MSROMELEBI YOVELI RONIT CDIOBEN MWIS MAYOFIEREBIS AMRLEBAS. AM FONZE YOVLAD GAUMARTLEBILIA MVAANTA UYURADREBEBIS GAMO NATESEBIS GACANAGEBA

● IVANE GAXUTELASVILI ORMOC WELS GADACILEBULI KACIA, SAGAREJOS SOFEL GOMBORSI CXOVROBS, HYAVS COL-SVILI, MGRAM WKUA MINC VER ISWAVLA ERTWLIANI SASJELI ROM MOIXADA, YVELAS EGONA, GONS MOVA, SWOR GZAS DAADGEBAO, MGRAM SEAYARE KEDELS CERCVI. 1973 WELS WELS CAIDINA DANASAVLI DA AXLA 4 WLIT TAVISU FLEBIS ARKVETA MUSAJES. ES SASJELIC MOIXADA DA WTELWAROSI, VASLOVANIS NAKRZALIS TYIS MVELAD DAIWVO MUSAOBA QARTVELI KACI ODITGANVE STUMARTMOYVAREA, AMTOM VIN WARMODIGEN DA MSPINZELI STUMERS RVINOS DAALVINEBDA DA SASIKVDILOD GAIMTEBDA GAXUTELASVILI SWORED ASE MOIQCA OQTOMBRIS ERT SARAMOS, NAKRZALIS SACXOVRISSI MSTAN TELEVIZORIS SAYURE BLAD MVIDNEN SOFEL KASRISWALSI MXOVREBI IOSEB CACQANASVILI DA KONSTANTINE GAWERIZE, AM UKANASKNELIS AVTOMANQANT. STUMREBMA RVINIS DALEVAZE UARI TQVES, RADGAN UKVE SEQEIFIANE BULEBI IYVNEN. AMZE MSPINZELMA CXUBI ATEXA. GAXUTELASVILMA ESEC AR IKMARA, AIRO SANADIRO TOFI, WASUL STUMREBS GAMODEVNA. ROGORC KI WAMOWIA CACQANASVILS PIRDAPIR DAMZNEBIT MUCILIS ARESI ESROLA. ROM ARA RAISAAVADMOFOS ENERGIULI CAREVA, MSI SICOCXLE BEWZE EKIDA. AM DREEBSI, WTELWAROS SAXALXO SASAMRTLOS MESAMED MOUXDA GAXUTELASVILIS GASAMRTLEBA AXLA UKVE KVLELOBIS MDELOBISTVIS, - WERS WTELWAROS SAXALXO MSAMARTLE GIORGI GO NASVILI.

(STILI DACULIA)
მომზადდა ილია მარტყოფიშვილიმ

მონატრება

ილიკო შარვაძე

გაიღვიდა ბუნებამ, მოვიდა გაზაფხული თავისი სიმშვენიერით, სილამაზით და ჯადოსნური ფერებით. ყვავის ირგვლივ ყველაფერი და საამო სურნელს აფრქევს. ამ სილამაზის მნახველი ადამიანის განწყობას გამოხატავს ბევრისგან ალტაცებით წარმოთქმული სიტყვები - „ეს სილამაზე მკვიდრსაც კი გააცოცხლებს“.

მაგრამ, ვაირომ ეს მხოლოდ ლამაზი სიტყვებია- „მკვიდრს არაფერი აღარ აცოცხლებს“, რადგან ამ ბუნების ლამაზ კანონზე უფრო ძლიერია, მეორე, სხვა მუხანათი კანონი, რასაც „სიკვდილი“ ჰქვია, რომლის წინაშეც ყველა უძლურია.

სწორედ ეს არის ის დიდი მიზეზი იმისა, რომ უკვე მეექვსედ მოვიდა გაზაფხული და აღდგომა უშენოდ. ექვსი წელია, აღარ გამოიგონია შენი ხმა- „დე, გილოცავ აღდგომას“.

ახლა კი ამ წერილის საშუალებით მე გეხმანები. გილოცავ გაზაფხულის დადგომას და აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულს საყვარელ მამასთან ერთად, რომელიც, ალბათ, ბედნიერია, რადგან თავისთან ჰყავს საყვარელი შვილი, რომელზეც არაბუნებრივად იყო შეყვარებული.

ჩემთვის კი წლების გასვლას არავითარი მნიშვნელობა არ აქვს, მე შენი წასვლის პირველ დღეებში ვარ ჩარჩენილი, მხოლოდ ერთია, რომ მონატრება უფრო გაუსაძლისია და გულის ტკივილი კი მოუჩინებელი.

„დრო მკურნალია“-ეს სიტყვები შენს დედას არ

ეხება ჩემო ილიკო, შენ ჩემი მოუჩინებელი იარაღი ხარ, რომელსაც განკურნება არ უნერია.

დიდი მწუხარება ისეთივე სიტყვაა უნნი ყოფილა, როგორც დიდი სიხარული. ალბათ ამიტომაც ვერ მომიყვია თავი იმ სიტყვებისთვის, რომელიც შენი დაკარგვით გამოწვეულ დიდ მწუხარებას გადმოსცემს ისე, როგორც დედას სტიკვა, შვილო.

დრო გადის, მაგრამ ტკივილი არ ნელდება, საყვარელგამოცლილი ვარ, ირგვლივ სივარდილია ჩემთვის, უსასრულო ნისლი ჩაიძირა ჩემი სიცოცხლე უშენოდ. ძნელია ფუჭი მოლოდინი, მაგრამ მაინც გვლოდები მუდმივად, მეტი რაღა დამრჩენია, სიზმრად მაინც მოდი, შვილო, იქნებ ცოტათი მაინც მოვიკლა შენი მონატრებით გამოწვეული მწუხარება.

შენ ისე შორს ხარ ჩემგან, რომ შენს ნატვრამი თეთრად გატარებულ ღამეებს ვერ შევლი, ტკივილს ვერ მიმსუბუქებ, ვეღარ ათბობს ჩემს გაყინულ გულს შენი ღიმილი და შენი ლამაზი თვალების გამოხედვა, ჩემო ბიჭო.

მხოლოდ მოგონებებით ვცხოვრობ და მჯერა, რომ ზეციდან დამყურებ უსაზღვროდ თბილი და მოსიყვარულე თვალებით.

შენი წასვლით, ჩემი ნაწილიც წავიდა... არ ვკვდები, მაგრამ ის აღარ ვარ, რაც ვიყავი, სხვანაირად ვფიქრობ, სხვანაირად ვიქცევი...

ეს ყველაფერი შენ განმაცდევინე, ჩემო ერთადერთო საფიცარო შვილო.

უშენოდ ჩემთვის „ყველაფერი“ „არაფერია“. უშენობა ძალიან მძიმე და უსამართლო სასჯელია. შენ ჩემს გულში ცოცხლობ, შენს ოჯახში საუკუნო ხატი გიდგას სხოვნისა.

ჩემი ცხოვრება უფერულია და სიცოცხლე მტანჯველი, მაგრამ ეს უღელმგობლობით, რომ შენსათვის ლამაზი და კეთილი შვილები დამიტოვე იმედად, ჩემო ილიკო.

ნათქვამია, სანამ სხოვნა ცოცხლობს, ადამიანი ცოცხალიაო, ამიტომ შენს სახელს დავინყება არ უნერია, შენი შვილების გულში დარჩები მუდამ ახალგაზრდა და ლამაზი მამიკოს განსახიერებად - ჩემო ერთადერთო სათეთლო.

ჩემმა ლოცვამ, დანთებულმა სათალებმა, შვება მოპვინოს შენს ღამაზე სულს და გზა გაგინათოს მარადიულ სასუფეველებში. უფაღს მორიდებით და პატივით ვთხოვ შენს მფარველობას, ჩემო ილიკო.

დიდი სიყვარულით და მონატრებით, დედა - ნათილა იაპოვიძე - შარვაძე.

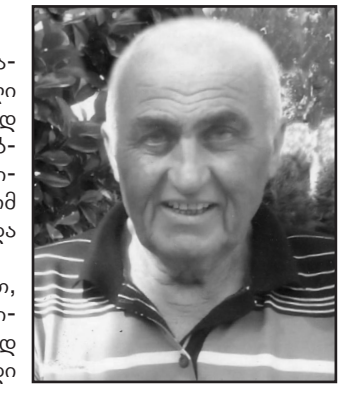
გობი პოპიაშვილი

სამი წელი თვალსა და ხელს შუა გაილია, ისევ მოვიდა აღდგომა, 2015 წლის 10 აპრილს, წითელ პარასკევს, გამთენიისას მიაბარე შენი სუფთა სული და ტანჯული სხეული უფაღს და უხმოდ, უპრეტენზიოდ, როგორც, ზოგადად, ცხოვრებაში იყავი, დატოვე ეს ქვეყანა. ალალ-მართალი, მშრომელი და პატიოსანი კაცის სახელი გაიყოლე თან, შენზე აუგის მთქმელი ადამიანი არ მოიძებნება. შესანიშნავი მეუღლე, მამა და პაპა იყავ, ერთგული, უღალატო მეგობარი და თანამშრომელი. ამიტომ, ოჯახთან ერთად, დააკლდი ყველას - ნათესაებს, მეზობლებს, მეგობრებსა თუ თანამშრომლებს. 2 აპრილს შენი დაბადების დღე იყო, 77 წლის გახდებოდი, 10 აპრილი კი შენი გარდაცვალების დღეა. არც სიცოცხლეში გაკლდა პატივისცემა და დაფასება და არც სიკვდილის მერე - ახლაც შენი შვილები, შვილიშვილები, ახლობლები მოვედით შენს საფლავზე, მოგილოცეთ დაბადების დღე. ყვავილებით შევამკეთ შენი სამუდამო განსასვენებელი, აგინთეთ სახელები და თავი ნაუქციეთ ჭიქა ღვინოს, გაეხსენეთ შენთან ერთად გატარებული თბილი დღეები, შენი კურიოზები. გული გენყდება, რომ ისეთ დროს დატოვე ცხოვრება, როცა უნდა გაგებარნა: შენი ნალოლიაგები ნია უკვე სტუდენტია, შენი მოსახლეუ პატარა გიორგი, რომლის დაბადებასაც ვერ მოესწარი, სამი წლის ხდება. ცხოვრება მიდის თავისი დინებით, მაგრამ შენს სხონას მუდამ თავისი ადგილი ექნება ჩვენს გულში, სახეთელ-საკმეველი და ლოცვა არ მოაკლდება შენს სულს, რათა დაიმკვიდრო სასუფეველი ცაათა შინა.

შენი მეუღლე ნაირა გორაშვილი-პოპიაშვილი

გია ქურციკაშვილი

გაზაფხული მოვიდა უშენოდ. ძალიან დაგვაკლდი. მაინც მოულოდნელი იყო შენი გარდაცვალება! მიუხედავად ყველაფრისა, გვჯეროდა, რომ აჯობებდი სენს. ძლიერი იყავ და ამ შენი სიძლიერით იმდენჯერ გაგვაოცე, რომ გვეგონა, საბოლოოდ გაიმარჯვე და ასეთ დასასრულს აღარ მოველოდით.

ამიტომაც ვეღარ წარმოვიდგინეთ, ვეღარ გავაცნობიერეთ, რომ იმ კეთილი ღიმილით, რომელსაც დაუნანებლად გვჩუქნიდი, თურმე გვემშვიდობებოდი კიდევ.

ყველაზე მეტად მძიმე და აუტანელი შენი შვილებისთვის იქნება უშენობა, მაგრამ შვილებმა მონატრების გაძლება უნდა ისწავლონ და უმამოდ ცხოვრებასაც უნდა შეეგუონ. მეუღლე კი უშენოდ უნდა გაუძღვეს დაობლებულ ოჯახს.

გვიჭირს ყველას, მაგრამ ნუგეშად და იმედად შენგან დატოვებულ სიკეთე და კარგი კაცობა გვაქვს.

ჩვენ კი ძალიან გვაკლიხარ და გვენატრები, გია.

შენი და ცისანა ოჯახი.

მარინა გიგოლაშვილი

ძელები და შენი გადიდებული სურათი. სურათის ქვეშ შავ მუშამაზაზე თეთრი ცარციით ლამაზად გამოყვანილი ასოებით შენთვის დანერული უკანასკნელი სტრიქონები:

ეს ბზის ტოტები მარადიულ სიცოცხლეს ნიშნავს, ყვავილთ ფურცლები - მაგ ჩამოშლილ წვეთ ათინათებს... და ჟველა სიტყვა ამ კედლებში, რომელიც გითქვამს, მაღლად გაგვეყვება და შორეულ გზებს გავინათებს, და ზარის ხმა, რომელმაც უკანასკნელად გაგაცილა შენი მშობლიური სკოლიდან.

მერე სამგლოვიარო ფარდამ და შენმა სურათმა სამასწავლებლოში გადაინაცვლა, სადაც დღემდე არ ჩამქარა კანდელი და სათელი.

ასე გავიდა 40 დღე. რა იქნება შემდეგ? შემდეგ იქნება ტკივილიანი მონატრება, სიზმრები, სადაც ასე ხშირად გვეცხადები და მოგონებები, ისევე და ისევე მოგონებები...

... და გვეჯერა, ეგ ლამაზი სული, რომელიც უკვე ტოვებს სააქაო სამყოფელს, შენს მონაგარში განკაცდება, რომლებიც ავესებენ დედამიწას ხალისით, სიხარულით, იმედით, სიცოცხლით. დაე, იარონ, იარონ, იარონ, ამინ!

პროფ. ა. პოპიაშვილის სახელობის სოფელ გამარჯვების საჯარო სკოლის პედაგოგიური კოლექტივი.

ვლადიმერ ქისტაური

ჩემო ლადიკო, ისევ მოვიდა ის სამგლოვიარო თარიღი - 13 აპრილი, როცა შენ დაგვტოვე. შვილო, შენ ალბათ ფიქრობ, წერილებს სულ დედა მწერს, ალბათ, მამას უკვე დაევიწყებო. არა, შენ შემოგველე, ჩემო ვაჟკაცი, მე შენ არასდროს დამავინწყებდი, მე შენ ყოველ ნუთში გხედავ, შენ არ გამოდიხარ ჩემი მეხსიერებიდან. ლადიკო, ამ თემაზე აღარავფერს გეტყვი, იმიტომ, რომ შენ ყოველთვის გაურბოდი მოფერებას და ალერსს. ლადიკო, აქ ყველაფერი

კარგად არის, გარდა იმისა, რომ შენი ოჯახი ისევე გლოვით არის მოსილი. ხშირად გიხსენებს შენი გოგონა ანა, თუ როგორ სეირნობდით მანქანით, ის ახლა უკვე მეოთხე კლასის მოსწავლეა და კარგად სწავლობს. შენი უცნობი ვაჟი ლადო, რომელიც დედის მუცელში დატოვე, ნელს უკვე პირველი კლასის მოსწავლეა, ბევრ რამეში გაგვს, შენსავით შეუპოვარი და თავისნათქვამაა.

ჩვენ ასე გვწამს, რომ შენ მანდ სამუდამო სასუფეველი დაიმკვიდრე, რადგან ძალიან

სუფთად და ალაღად იცხოვრე. ნათელი იყოს შენი სხონა, შვილო. შენი მშობლები, შენი ოჯახი.

გიორგი გონაშვილი

წელს 9 აპრილი მიცვალებულთა ხსოვნის დღეა, ჩვენო გიორგი, ჩვენი ოჯახების დიდი დარდი და დიდი ტკივილი, შენ იყავი ჩვენი ოჯახის პირველი სიხარული და სიცოცხლე - პირველი შვილიშვილი და შენვე გააუფერულე ჩვენი სიცოცხლე და სიხარული. ტკივილიანი და ცრემლიანი 6 თვე სწორედ 9 აპრილს გიხდება, შვილო, რაც დაგვტოვე და მარადიულ სასუფეველში გადაინაცვლე. 2017 წლის 9 ოქტომბერს, იმ ავბედით დღეს, მეხივით გავარდა ჩვენს რაიონში ხმა: - ორი ახალგაზრდა, ორი გიორგი - გონაშვილი და პოპიაშვილი ავარიამ იმსხვერპლაო. ამქვეყნიდან წავიდა ორი ვაჟკაცი, რომელმაც ბევრი ოცნება ვერ აისრულა. არ გამოხდა დიდი ხანი და სულ ახალგაზრდა გიორგი კვინინაშვილიც ავარიას შეენირა. მაინც რა იყო, რომ რაიონმა სამ თვეში სამი ვაჟკაცი - სამი გიორგი დაკარგა?! ნათელში იყავით სამივე, შვილებო! ჩვენო გიო, გვენატრები ყველას - შენს უბედურ დედ-მამას, დას, ცოლ-შვილს და პაპა-ბებიებს. შენი პატარა სალომე ყოველთვის მოდის შენს საფლავზე, მოაქვს ყვავილები და სათალები, სახეთელს გინთებს თავისი პანანინა ხელებით, გვეფერება და გეუბნება: - მამა, ნათელში იყავიო!

9 აპრილს კვლავ მოვალთ შენს საფლავზე, დაგინთებთ უამრავ სათელს და უფაღს შევავედრებთ შენს სულს, რათა განისვენო იქ, სადაც მართლნი განისვენებენ. ვიზრჩობით ცრემლის ზღვაში, ნათელში იყავი, ჩვენო დიდი მონატრება და საუკუნოდ იყოს შენი სხენება, ჩვენო პატარა შვილიშვილო, შენს სახელს - „გონას“, დავინყება არ უნერია.

დიდი მონატრებით: ბაბო ნაირა თიქიშრაშვილი, პაპა თიქიშრაში, ბიძა თიქიშრა, ბიცოლა ნათია ზამთრაშვილი.

ხორნაბუჯის საჯარო სკოლის დირექტორი და პედაგოგიური კოლექტივი იუნყება ღვანლმოსილი პედაგოგის გიორგი (ქორა) ყორიაშვილის გარდაცვალებას და თანაგრძნობას უცხადებენ მის ოჯახს.

ვაშლოვანის ეროვნული პარკის ადმინისტრაცია მოსახლეობას და ტურისტებს დაცულ ტერიტორიაზე საგზაო ნიშნების მოჭრის მოწოდებას

დედოფლისწყაროს საპროექტო ბარათი- ვაშლოვანის დაცული ტერიტორია დღეისათვის 35 ათას ჰექტარ ფართობს მოიცავს და ის ერთ-ერთი უნიკალური და გამორჩეული ლანდშაფტით წარმოადგენს სახარტოვლო არსებულ დაცულ ტერიტორიებს შორის. ადგილობრივი, თუ უცხოელი ტურისტების დიდი რაოდენობა ჩვენს რაიონში სწორედ ამ ეროვნული მნიშვნელობის ადგილების დასათვალიერებლად ჩამოდის. რამდენადაც დიდი ვაშლოვანისაფი ინტარსი, იმდენად მაღალია სტანდარტი, დამთვალიერებელმა კმაყოფილება დატოვოს დაცული ტერიტორია გამართული ინფრასტრუქტურის და კომფორტული მოზაზრობის მხრივ. თუმცა, პრობლემა აქაც არსებობს. პრობლემა აღიარებდა მინტალოვანში, არ ბანადგურონ დაცული ტერიტორიის საგზაო ნიშნები, მაგრამ რაოდენადაც აღმინისტრაცია ამაზე ალაპარაკდა, ამაზე, რომ ტურისტების და მოსახლეობის მხარე, - მცირე კულტურა გამოვიჩინოთ და არ ბანადგურონ ტურისტული ხაზის ნიშნები, მაინც დაცული.

„დახრეს“, რასაც ჰქვია. ნაწილი დაამტვრიეს, მოიპარეს. ახლა კიდევ ახლები დავამზადებთ და ვამონტაჟებთ. 105 საგზაო ნიშანი, თუმცა ვხედავთ, რომ მაინც იგივე მეორდება, დამონტაჟებას ვერ ვასწრებთ, რომ ისევ სპობენ და ანადგურებენ. ამას ვერვინ ვუშვლით, ადამიანებში თვითშეგნება თუ არ შეიცვალა, მეტი ინფორმაცია უნდა მივანოდოთ. უნდა იცოდნენ, რომ საგზაო ნიშნები ისევ და ისევ მათ სჭირდებათ, ტურისტს სჭირდება, რომელიც მოგზაურობს და კმაყოფილი უნდა წავიდეს ჩვენგან. მან არ უნდა იხანოს იმ თითოეული თეთრის გადახდა, რაც ვაშლოვანში ვიზიტისთვის დახარჯა. მოსახლეობას, დამთვალიერებლებს, ყველას მოვუწოდებ, რომ ნუ ებრძვიან საგზაო ნიშნებს, თორემ ჩვენ, იქ მომუშავე პერსონალმა ვაშლოვანის გზები სულ ზეპირად ვიცით, არ გეჭირდება, ეს მათ სჭირდებათ და მათსავე სასარგებლოდ არის გაკეთებული. ეს, უბრალოდ, უნდა გაითავისონ.

დურება იმაშია, რომ ყოველთვიურად ჩვენს თანამშრომლებს გვინებს იქ ჩასვლა, დასუფთავება. ავკრფთ 10-12 ტომარას, გაავსებთ ავტომანქანას და მალე ისევ იგივე ხდება. ასე არ შეიძლება, ადამიანებმა უნდა ისწავლონ ბუნების დაცვა და მისი მოვრთხილება.

- როგორ ფიქრობთ, გარდა ადამიანთა მენტალობის შეცვლის, როგორ შეიძლება ეს პრობლემა მოგვარდეს, ტურისტმა რომ აღარ ნახოს დანაგვიანებული გარემო?
- ზოგადად, მთელი ქვეყნის მასშტაბით, დანაგვიანების პრობლემა დგას. ტყეში, არნივის ხეობაში ჩადიან, საქართველოს ადგილობრივად, დედაბუნების სადღეგრძელოს სიამაყით სვამენ და ნაგავს იქვე ისე ყრიან, მთელი ტყე არის დანაგვიანებული. ეს ხომ სამარცხვინოა.

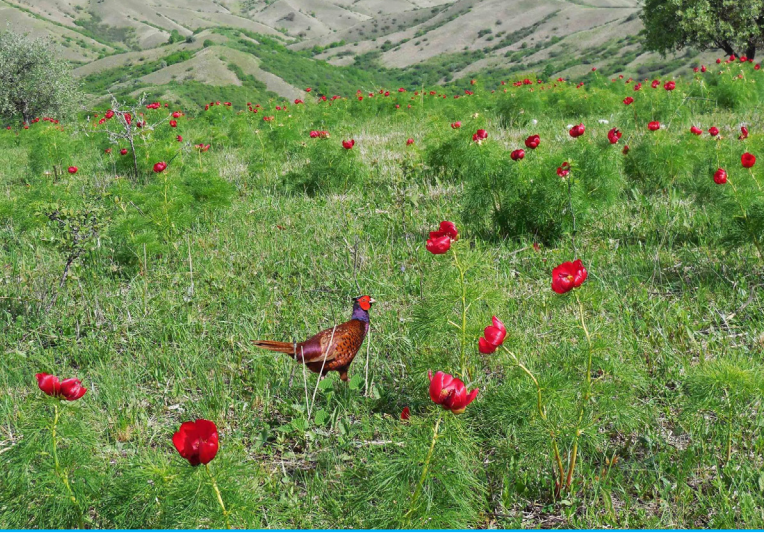
- თუ საგზაო ნიშნის არ უფროსილდება ადამიანი, იქ შესვლის დროს ბუნებას როგორ მოუფრთხილდება?
- ყველგან არის სარეინჯერო პუნქტები, სადაც დღე და ღამე რეინჯერები მორიგობენ მთელ ტერიტორიაზე. იქ ხდება არამართო ბიომრავალფეროვნების მონიტორინგი და კანონის აღსრულება, თვითონ ამ ვიზიტორების კონტროლიც, თუ ვინმე რამეს აშავებს, შეიძლება ადმინისტრაციული პასუხისმგებლობაც მოუწიოთ. ვიზიტორები რომ მიდიან, იციან, რომ იქ დაცული ტერიტორიაა და არაფერი არ უნდა დააბავონ, თუმცა, ამას მაინც ახერხებენ, ვინ და როგორ, ეს უკვე ძნელი გასარკვევი აღარაა.

ამ საკითხის ირგვლივ ვაშლოვანის დაცული ტერიტორიის რეინჯერთა სამსახურის უფროსს ვაშა ჩიქოძე-ნიშვილს ვესაუბრეთ, რომელიც 28 წელია, ვაშლოვანის ეროვნული პარკის ერთ-ერთი წამყვანი სპეციალისტია და, როგორც გაგარკვეით, საქართველოში დაცული ტერიტორიის თანამშრომლებს შორის ყველაზე ხანგრძლივი სტაჟით გამოირჩევა.

- შესაძლოა, დაცულ ტერიტორიებს ხშირად არ ვათვალიერებთ, მაგრამ არნივის ხეობასა და ხორნაბუჯის ციხეს ხშირად ვსტუმრობთ აქ მაცხოვრებლები და ვხედავთ დაბინძურებულ გარემოს, არადა, ამ ორივე ტერიტორიას ბუნების ძეგლის სახელი აქვს მინიჭებული.

- კი, რაც დედოფლისწყაროში წყალი იღვრება, ყველაფერი ჩადის არნივის ხეობაში, ქუჩებში და ხეებში ნაგავი რომ იყრება, ის წვიმების დროს წყალს ჩააქვს არნივის ხეობაში, ბოთლების, საბურავების, პოლიეთილენის პარკების სახით და მთელი უბე-

- ცოტა რამ ვიზიტორებზე და თვით ვაშლოვანის ბოლოდროინდელ სიახლეებზეც...
- ვაშლოვანის ეროვნული პარკი მდებარეობს დედოფლისწყაროს უკიდურესი სამხრეთ-აღმოსავლეთით. ასეთი უნიკალური ბუნებრივი მემკვიდრეობა იშვიათობაა ევროპაშიც კი. ვაშლოვანს ევროსაბჭოს ევროპული დიპლომი აქვს, ეს არის აღიარება იმ ბუნებრივი მემკვიდრეობისა, რაც ჩვენ გვაგვანია. გვაქვს ქურციკის ალდგენის პროექტი, რომელიც

აქ საკითხის ირგვლივ ვაშლოვანის დაცული ტერიტორიის რეინჯერთა სამსახურის უფროსს ვაშა ჩიქოძე-ნიშვილს ვესაუბრეთ, რომელიც 28 წელია, ვაშლოვანის ეროვნული პარკის ერთ-ერთი წამყვანი სპეციალისტია და, როგორც გაგარკვეით, საქართველოში დაცული ტერიტორიის თანამშრომლებს შორის ყველაზე ხანგრძლივი სტაჟით გამოირჩევა.

- ბატონო ვაჟა, რამ განაპირობა ის, რომ დღეს, 21-ე საუკუნეში ჩვენ მოსახლეობისთვის კვლავ გვინებს ახსნა, მოუფრთხილდნენ გარემოს, მათ შორის საგზაო ნიშნებს, რომელიც ტურისტულ მმართველებს მიგვითითებს?

- აქ ცოტა განათლების პრობლემაა. პირველად რომ გაგაკეთეთ, მაპატიეთ ამ სიტყვის გამოყენებაზე და პირდაპირ

ჩალიან წარმატებულად მიმდინარეობს. სააგენტომ ანგარიში რომ წარმოადგინა წელს, 2017 წელს 4 უმთავრეს წარმატებულ საქმიანობაში იყო ჩვენს მიერ ქურციკის ალდგენის საქმე ქვეყნის მასშტაბით, რაზეც, ვფიქრობ, აქცენტი უნდა გაკეთდეს. ამჟამად გვყავს ქურციკი 50-დან 60 ინდივიდამდე. ამის უამრავი ფოტომასალა გვაქვს.

- რა კატეგორიის ტურისტები არიან ვაშლოვანის დათვალიერების მსურველები: მეცნიერები, რიგითი ქართველები თუ უცხოელები...

რობებში უსაფრთხოდ დარჩენის საშუალება.

ულოცავთ! მარინა სხედიანაშვილი!

საქართველოს მწერალთა შემოქმედებითი კავშირის რუსთავისა და ქვემო ქართლის ორგანიზაციის თავმჯდომარეს, აკაკი წერეთლის, ვაჟაფშაველას, გიორგი ლეონიძის, გალაკტიონ ტაბიძის პრემიების ლაურეატს, უნივერსიტეტის ასპირანტ კურსდამთავრებულს, ჩვენს თანამემამულესა და საყვარელ პოეტს ქალბატონ **მანანა ცხედიანაშვილს** ვულოცავთ კიდევ ერთ დიდ აღიარებას და საქართველოს მწერალთა შემოქმედებითი კავშირის მიერ **ილია ჭავჭავაძის** პრემიის მინიჭებას.

ვუსურვებთ მას დიდხანს სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას, კვლავაც შემოქმედებით წარმატებებს, ბედნიერებას და სიხარულს მის დიდ ოჯახთან ერთად.

უნივერსიტეტის კურსდამთავრებულთა სახელით: ნუნუ ცაპაშვილი, ნანული ნატროშვილი, ნაირა გორაშვილი, ინაბა, ირმა და ბანადი შიოლაშვილი, ნანა ჭიჭინაძე, მარია პოპიაშვილი.

ყურადღება!
ქალაქ დედოფლისწყაროში მდებარე მალაზია აცხადებს ვაკანსიას გამყიდველის პოზიციაზე, ხოლო სასტუმრო - ადმინისტრატორისა (სასურველია რუსული და ინგლისური ენების მინიმალური ცოდნა) და მზარეულის პოზიციაზე. ანაზღაურება შეთანხმებით. მსურველებმა დარეკეთ:
☎ 599 08 01 28

ამინდი		დედოფლისწყარო		საბურავი		საბურავი		საბურავი		საბურავი	
ორშაბათი 09.04	სამშაბათი 10.04	ოთხშაბათი 11.04	ხუთშაბათი 12.04	პარასკევი 13.04	შაბათი 14.04	კვირა 15.04					
დღე	ღამე	დღე	ღამე	დღე	ღამე	დღე	ღამე	დღე	ღამე	დღე	ღამე
☀	☁	☀	☾	☀	☁	☁	☁	☀	☁	☁	☁
12°	11°	12°	10°	14°	13°	15°	13°	12°	9°	11°	10°

გამომცემელი შპს „შირაქი“ დირექტორი ინაბა შიოლაშვილი რედაქტორი ნაირა გორაშვილი-პოპიაშვილი წერილში მოყვანილ ფაქტებსა და ციფრებს ვასუსტავებთ ავტორი.	სარედაქციო კოლევია: ლალი მხრინიშვილი , ილია მარტყოფიანიშვილი (ჟურნალისტიკა); ელზა ხარაშვილი (სტილისტ-მენეჯერი); ნათია ზოსტაშვილი (ბუღალტერი); ნინო ჰანაშვილი (ოფის-მენეჯერი); მზინა ქანაძე (დისტრიბუტორი); ზურაბ ბუნაშვილი (კომპიუტერული უზრუნველყოფა). გაზეთი აიწყო და დაკაბადონდა „შირაქის“ კომპიუტერულ ბაზაზე. ყოველკვირეული გამოცემა იბეჭდება შ.პ.ს. „სამშობლოს“ სტამბაში.	რედაქციის მისამართი: ქალაქ დედოფლისწყარო, ფიროსმანის №18, ტელ. 0 356 22 55-49; 598 72-18-72 (დირექტორი) 591-97-73-26 (რედაქტორი)	რეგისტრირებულია დედოფლისწყაროს რაიონის სასამართლოს მიერ, №6014-468.
---	--	--	---